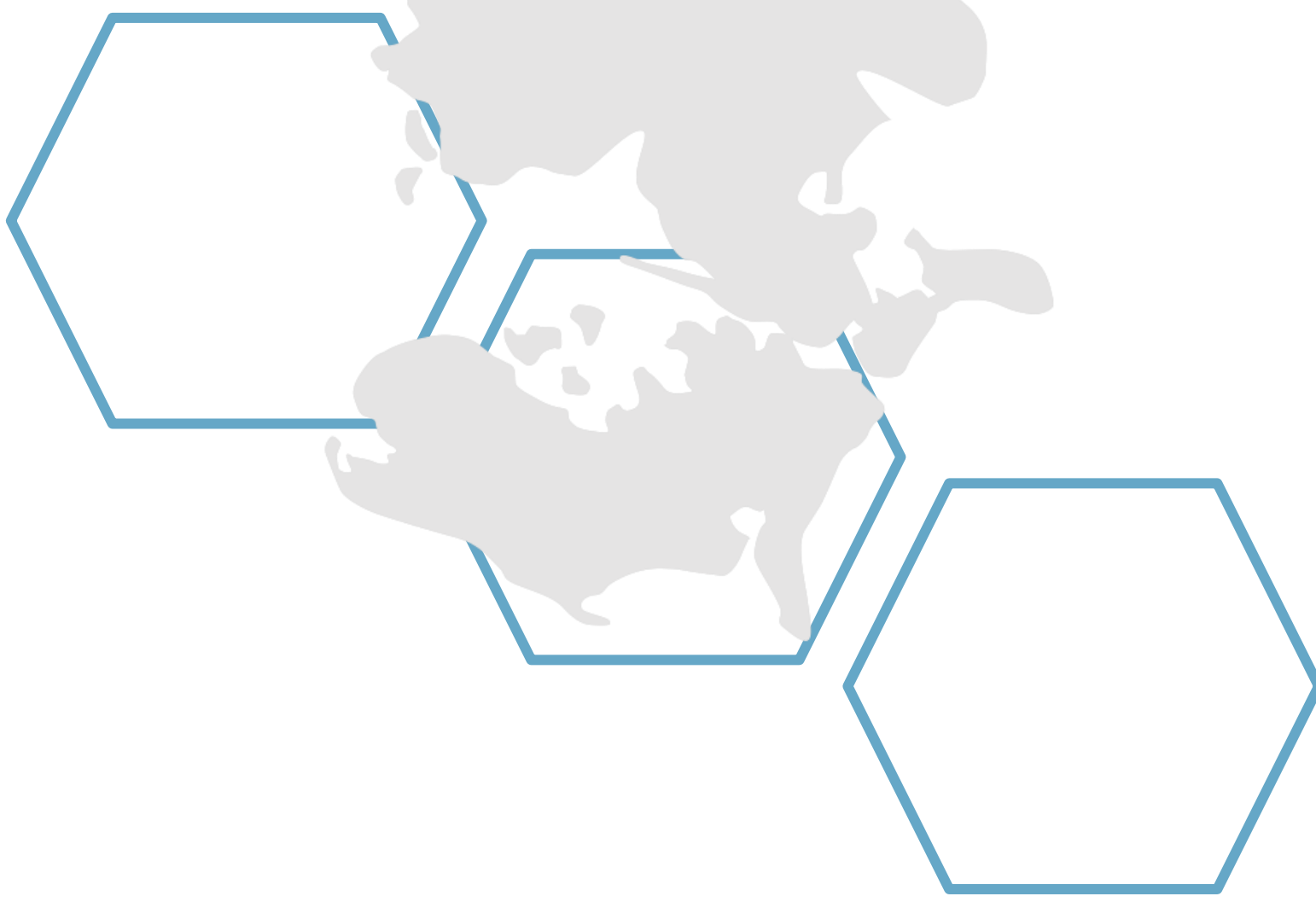

VÆKST OG VÆKSTVILKÅR I SJÆLLANDSKE KOMMUNER

Slagelse Kommune 2018

FORORD

Denne rapport præsenterer aktuelle, erhvervsrelevante nøgletal for Slagelse Kommune. Indikatorerne dækker erhvervmæssige præstationer, der bl.a. vedrører værdiskabelse, produktivitet, antal nye virksomheder, beskæftigelse og eksport i kommunens virksomheder. Rapporten indeholder endvidere relevante nøgletal for de lokale vækstvilkår med fokus på arbejdsmarked, pendling, uddannelse, erhvervsindkomster, virksomhedernes brug af erhvervs- og innovationsfremme, mv. Rapporten giver et solidt videngrundlag for at styrke og målrette den erhvervspolitiske indsats til gavn for lokal vækst- og erhvervsudvikling.

God læselyst.

INDHOLD

SAMMENFATNING	4
DEL I VÆKST OG ERHVERVSPRÆSTATIONER	6
1 VÆRDISKABELSE OG PRODUKTIVITET.....	7
2 ARBEJDSSTEDER OG BESKÆFTIGELSE	11
3 IVÆRKSÆTTERI OG VÆKSTVIRKSOMHEDER	18
4 EKSPORT	23
DEL II VÆKSTVILKÅR OG RAMMEBETINGELSER	27
5 ARBEJDSMARKED, BOSÆTNING OG PENDLING	28
6 UDDANNELSE	34
7 SOCIOØKONOMISKE FORHOLD OG ERHVERVSINDKOMSTER.....	37
8 BRUG AF ERHVERVSFREMME	40
9 HVEM TRÆKKER VÆKSTEN?	42

SAMMENFATNING

Slagelse Kommune har de senere år oplevet en pæn fremgang i den private sektors værdiskabelse. Siden 2010 er den samlede værdiskabelse øget med 12 pct. i kommunen. Fremgangen er et resultat af en kraftig vækst i værdiskabelsen i perioden 2014-16, som bl.a. skyldes, at den private beskæftigelse i kommunens virksomheder er gået frem.

I perioden 2012-17 steg antallet af fuldtidsbeskæftigede med omkring 5 pct. i Slagelse Kommune. Både de lokalt og de internationalt konkurrerende erhverv har bidraget til jobvæksten. Vækstlaget, der består af knap 50 virksomheder med høj eller moderat vækst, tegner sig for mere end halvdelen af jobvæksten inden for internationalt konkurrerende erhverv.

Erhvervsstrukturen i Slagelse Kommune er kendetegnet ved mange små virksomheder inden for operationel service og bygge & anlæg. Mere end 90 pct. af virksomhederne i Slagelse Kommune har færre end 10 ansatte, men tegner sig kun for 43 pct. af den samlede private beskæftigelse. De større virksomheder med mere end 10 fuldtidsårsværk tegner sig for en stigende andel af beskæftigelsen i Slagelse Kommune.

Etableringsraten i Slagelse Kommune har ligget stabilt omkring 11 pct. de senere år. Iværksætternes overlevelseseffekt er på niveau med gennemsnittet for hele landet. Der har været en lille fremgang i overlevelsen i det seneste år. Iværksættere og yngre virksomheder etableret i perioden 2010-15 tegner sig i 2017 for mere end 1.200 fuldtidsårsværk.

Andelen af vækstvirksomheder er under landsgennemsnittet. Det er særligt på andelen af højvækst virksomheder, at Slagelse Kommune er bagefter. På landsplan havde 4,3 pct. af virksomhederne høj vækst, mens det i Slagelse Kommune kun var 3,6 pct. af virksomhederne.

I 2017 eksporterede 9 pct. af virksomhederne i Slagelse, hvilket er under landsgennemsnittet (14 pct.). Eksportværdien udgjorde i 2016 24,5 pct. af den samlede produktionsværdi skabt af private arbejdssteder i Slagelse Kommune, hvilket er under gennemsnittet for hele landet.

Slagelse Kommune har de senere år oplevet en pæn befolkningstilvækst. I 2017 var den samlede tilvækst på 375 personer. Befolkningstilvæksten skyldes en kombination af positiv nettoindvandring og nettotilflytning.

Der har de senere år været fremgang i andelen af udenlandsk arbejdskraft ansat i kommunens virksomheder. Dog er andelen af udenlandsk arbejdskraft under gennemsnittet for hele landet. Pendlingen er stigende – både ind og ud af kommunen.

68 pct. af de beskæftigede i Slagelse Kommune har en kompetencegivende uddannelse. Det svarer i store træk til niveauet på regions- og landsplan. Heraf har 40 pct. af de beskæftigede en erhvervsfaglig uddannelse, hvilket er over landsgennemsnittet og på niveau med regionsgennemsnittet.

I Slagelse Kommune er 48,4 pct. af befolkningen i arbejdsstyrken, hvilket i store træk svarer til gennemsnittet for regionen. Der har været en pæn fremgang i erhvervsindkomsten i Slagelse Kommune de seneste år. Den samlede vækst har været ca. 6 pct. Det er en lidt højere vækst end på landsplan.

Virksomhedernes brug af erhvervs- og innovationsfremmetilbud i Slagelse Kommune svarer nogenlunde til gennemsnittet for virksomheder i hele Danmark. Virksomhederne i Slagelse er lidt hyppigere deltagere i strukturfondsprojekter sammenlignet med gennemsnittet på landsplan.

VÆKST OG ERHVERVS- PRÆSTATIONER

1

VÆRDISKABELSE OG PRODUKTIVITET

2

BESKÆFTIGELSE, VIRKSOMHEDER OG
ARBEJDSPLADSER

3

IVÆRKSÆTTERI OG
VÆKSTVIRKSOMHEDER

4

EKSPORT

1 VÆRDISKABELSE OG PRODUKTIVITET

Værdiskabelsen inden for private brancher er siden 2010 gået frem med godt 12 pct. Fremgangen er et resultat af en kraftig vækst i værdiskabelsen i perioden 2014-16. Fremgangen skyldes bl.a., at fuldtidsbeskæftigelsen i kommunens virksomheder er steget de senere år.

I Slagelse Kommune var den samlede værdiskabelse i de private brancher 11,1 mia. kr. i 2016.

Slagelse Kommune har en større andel virksomheder med lav produktivitet og en mindre andel af virksomheder med høj produktivitet end gennemsnittet for hele landet.

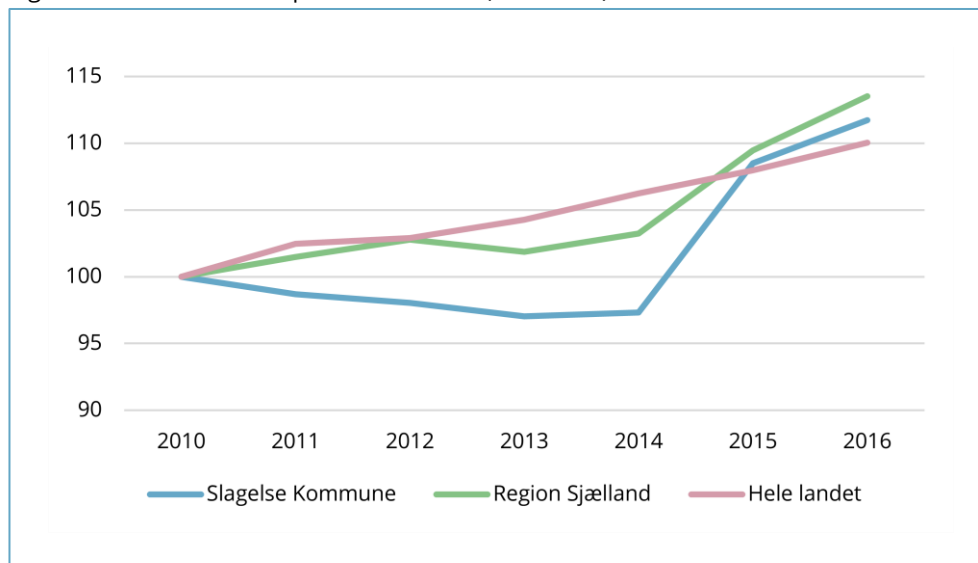
Den private værdiskabelse er steget
12% siden 2010 i Slagelse Kommune.

20% af virksomhederne
i Slagelse Kommune er højproduktive.

Værdiskabelse og produktivitet i den private sektor har stor betydning for Danmarks samlede velstandsudvikling. Værdiskabelsen er et udtryk for den samlede værdi, som bliver skabt af de personer, der arbejder i de lokale virksomheder.

Slagelse Kommune har oplevet en pæn fremgang i den private sektors værdiskabelse. Det fremgår af figur 1.1, der viser udvikling i værdiskabelsen i private brancher siden 2010 og frem til i dag for hhv. Slagelse Kommune, Region Sjælland og hele landet (2010=100).

Figur 1.1 Værdiskabelse i private brancher (2010=100)

Kilde: Sam-K/Line.

I 2016 skabte kommunens virksomheder i private brancher en samlet værdi svarende til 11,1 mia. kr. Siden 2010 er den samlede værdiskabelse i Slagelse Kommune samlet steget med 12 pct. Fremgangen er et resultat af en kraftig vækst i værdiskabelsen i perioden 2014-16. Til sammenligning har fremgangen på landsplan været knap 10 pct.

Tilbagegangen i den første halvdel af perioden skal ses i lyset af, at den private beskæftigelse i Slagelse Kommune var i tilbagegang i årene efter finanskrisen. Det var først fra 2014, at der igen var beskæftigelsesfremgang.

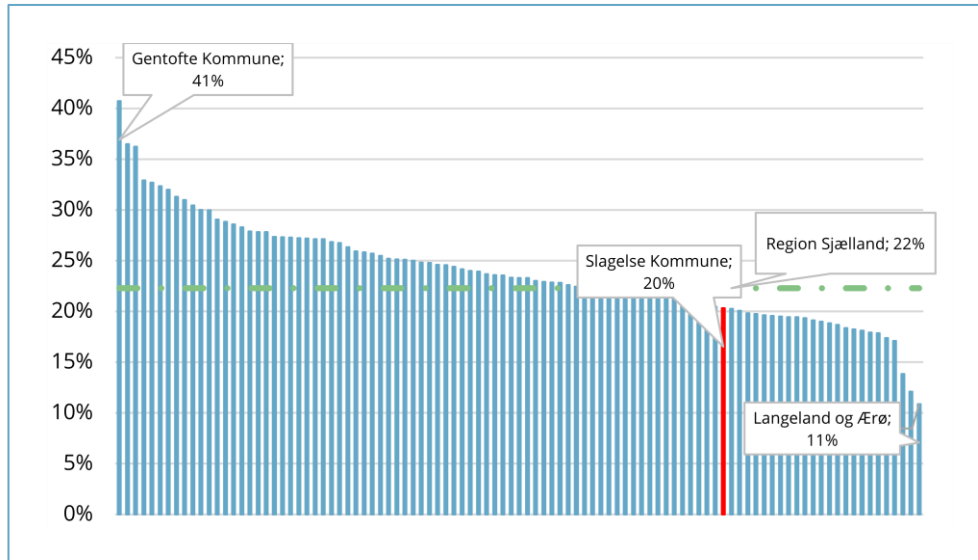
Værdiskabelse kan også opgøres på virksomhedsniveau. I det følgende ses der på andelen af virksomheder med hhv. høj og lav produktivitet.

Virksomheder med høj produktivitet er opgjort som virksomheder, der er blandt de 25 pct. mest produktive i deres branche. Virksomheder med lav produktivitet er virksomheder, der er blandt de 25 pct. mindst produktive inden for deres branche. På landsplan vil der pr. definition altid være 25 pct. højproduktive virksomheder og 25 pct. lavproduktive virksomheder.

Figur 1.2 viser andelen af kommunens virksomheder, som er blandt de 25 pct. mest produktive inden for deres branche i Danmark, målt som værdiskabelse pr. fuldtidsårsværk.

Figur 1.2 Andel virksomheder med høj produktivitet (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Produktivitet måles som arbejdsproduktivitet (værdiskabelse pr. medarbejder). En virksomhed har høj produktivitet, hvis den er blandt de 25 pct. mest produktive i dens branche.

I Slagelse er 20 pct. af virksomhederne højproduktive. Det placerer Slagelse noget under gennemsnittet for Region Sjælland, der er 22 pct. og en del under gennemsnittet for hele landet, hvor andelen af højproduktive virksomheder pr. definition udgør 25 pct.

Private brancher omfatter alle sektorer eksklusiv offentlig administration, undervisning og sundhed. Udover private virksomheder omfatter det også offentlige virksomheder og non-profit-institutioner rettet mod husholdninger, som fx privatskoler, velgørende organisationer og fagforeninger.

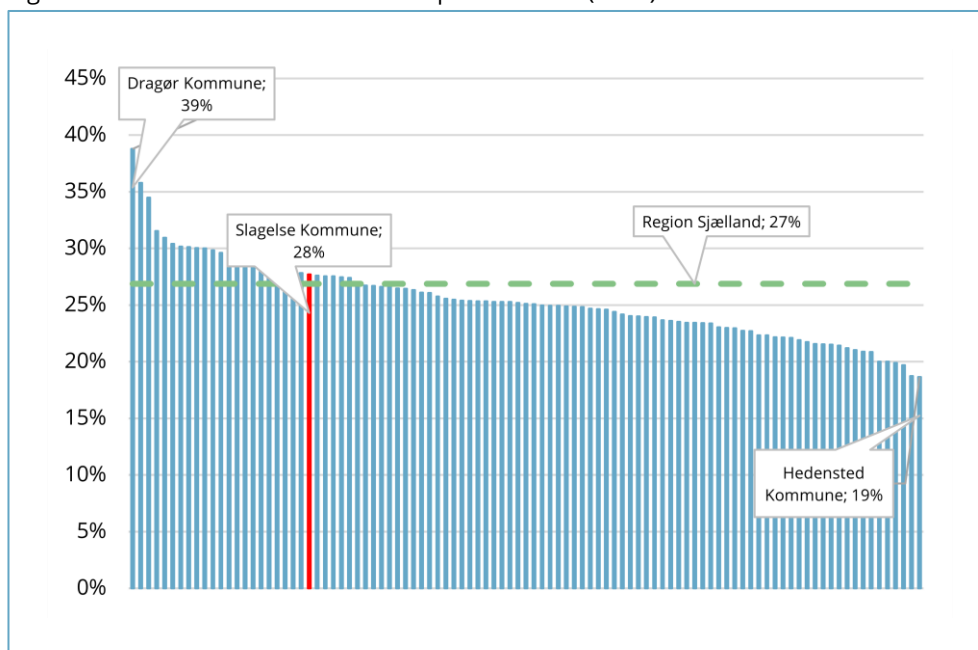
Private virksomheder omfatter alle virksomheder uafhængig af sektor, som efter arbejdsstedets branche og økonomiske virksomhedsform kan identificeres som en privat virksomhed. Private virksomheder omfatter også private nonprofit organisationer. Kun virksomheder med væsentlig økonomisk aktivitet er inkluderet. Det vil med andre ord sige, at private virksomheder er afgrænset til virksomheder, hvor der præsteres en arbejdsindsats svarende til mindst et halvt fuldtidsårsværk.

Værdiskabelsen måler den merværdi, som en virksomhed skaber, når den producerer. Den beregnes som forskellen i værdien af de varer og tjenesteydelser, som virksomheden bruger, og de varer og tjenesteydelser, som den producerer. For en given kommune er virksomhedernes værdiskabelse lagt ud på arbejdsstederne hjemhørende i kommunen. Hvor udviklingen i værdiskabelsen er vist, er værdiskabelsen renset for prisstigninger.

Et tilsvarende billede ses i figur 1.3, men med fokus på andelen af virksomheder med lav produktivitet. Kommunerne er rangeret efter andelen af virksomheder i kommunen, der har en produktivitet på niveau med de 25 pct. mindst produktive inden for deres branche.

I Figur 1.3 er det positivt at placere sig langt nede på listen med en lille andel af virksomheder med lav produktivitet.

Figur 1.3 Andel virksomheder med lav produktivitet (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Produktivitet måles som arbejdsproduktivitet (værdiskabelse pr. medarbejder). En virksomhed har lav produktivitet, hvis den er blandt de 25 pct. mindst produktive i dens branche.

Målt på andelen af lavproduktive virksomheder ligger Slagelse lidt højere end lands- og regionsgennemsnittet med en andel svarende til 28 pct.

Dragør Kommune er den kommune i Danmark, der har den højeste andel lavproduktive virksomheder, mens Hedensted er den kommune, der har den mindste andel af lavproduktive virksomheder.

2 ARBEJDSSTEDER OG BESKÆFTIGELSE

Efter en årrække med faldende beskæftigelse efter finanskrisen har Slagelse Kommunes private beskæftigelse siden 2013 vist en stabil fremgang på i alt 933 fuldtidsbeskæftigede personer.

Det er særligt private servicebrancher, der har skabt mange job og i mindre grad bygge & anlæg samt transport.

Beskæftigelsen inden for private serviceerhverv gik frem med 12 pct. i perioden 2010-17.

91 pct. af virksomhederne i Slagelse Kommune har under ti ansatte og disse virksomheder tegner sig for 43 pct. af den samlede private beskæftigelse.

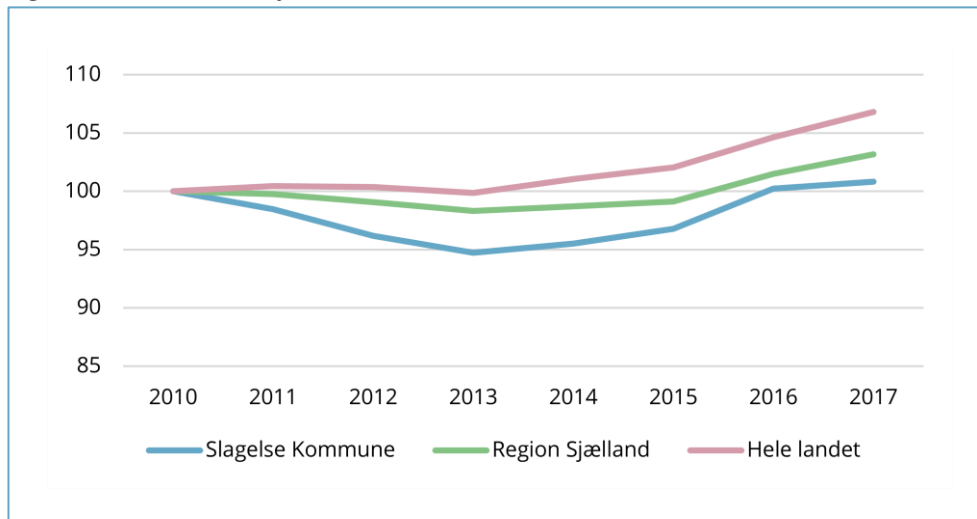
Beskæftigelsen er øget med **1%** siden 2010.
Det er i høj grad private servicebrancher, der har trukket udviklingen.

Handel og transport tegner sig for **34%**
af den private beskæftigelse i Slagelse Kommune.

Dette kapitel har fokus på udviklingen i antal beskæftigede og arbejdssteder og ser nærmere på, hvilke sektorer og brancher der går frem og tilbage.

Figur 2.1 viser udviklingen i antal fuldtidsjob i private virksomheder som indekstal, hvor andelen af fuldtidsjob i 2010=100. Udviklingen i Slagelse Kommune sammenlignes med udviklingen i Region Sjælland og hele landet.

Figur 2.1 Private fuldtidsjob (2010=100)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

De seneste syv år er beskæftigelsen i private virksomheder i Slagelse Kommune øget med 125 fuldtidsårsværk svarende til en fremgang på 1 pct. Det er en mindre fremgang end i Region Sjælland og hele landet, som i samme periode oplevede en vækst i antallet af fuldtidsbeskæftigede personer i private virksomheder på næsten 7 pct.

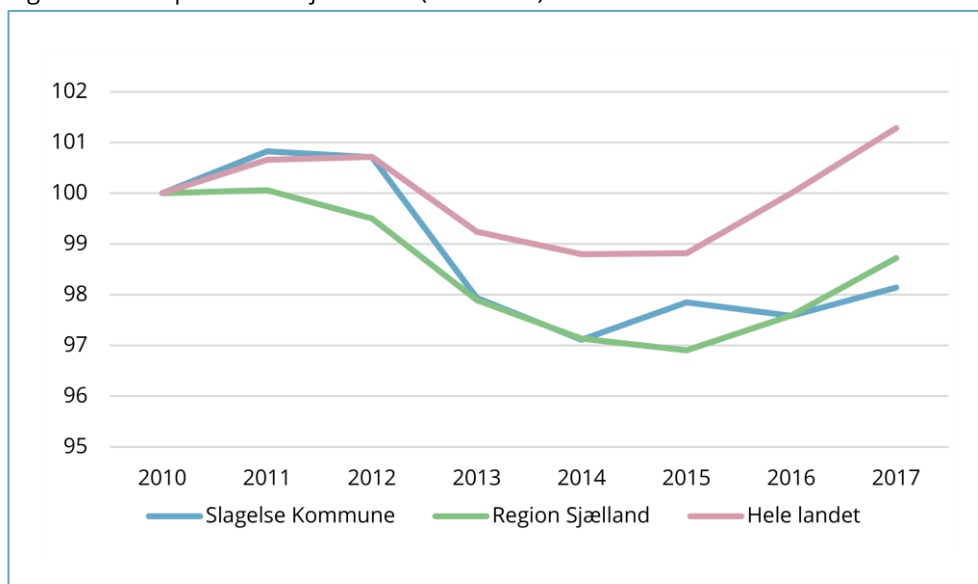
Beskæftigelsen i Slagelse har siden 2013 haft en stabil fremgang på i alt 933 fuldtidsbeskæftigede personer. I 2017 beskæftigede private virksomheder i Slagelse Kommune 15.436 fuldtidsbeskæftigede personer.

Fuldtidsjob i private virksomheder måler aktiviteten i virksomhederne i form af antallet af fuldtidsbeskæftigede personer. Antallet af fuldtidsjob er beregnet ved at omregne virksomhedernes indberettede betalte timer til fuldtidsstillinger. Omregningen bidrager til at skabe sammenlignelighed på tværs af virksomheder uafhængig af antallet af personer på hhv. hel- og deltid.

Fuldtidsjob omtales i rapporten også som fuldtidsbeskæftigede personer, fuldtidsårsværk og årsværk.

Figur 2.2 viser udviklingen i antal virksomheder i Slagelse Kommune sammenlignet med Region Sjælland og hele landet (2010=100).

Figur 2.2 Antal private arbejdssteder (2010=100)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

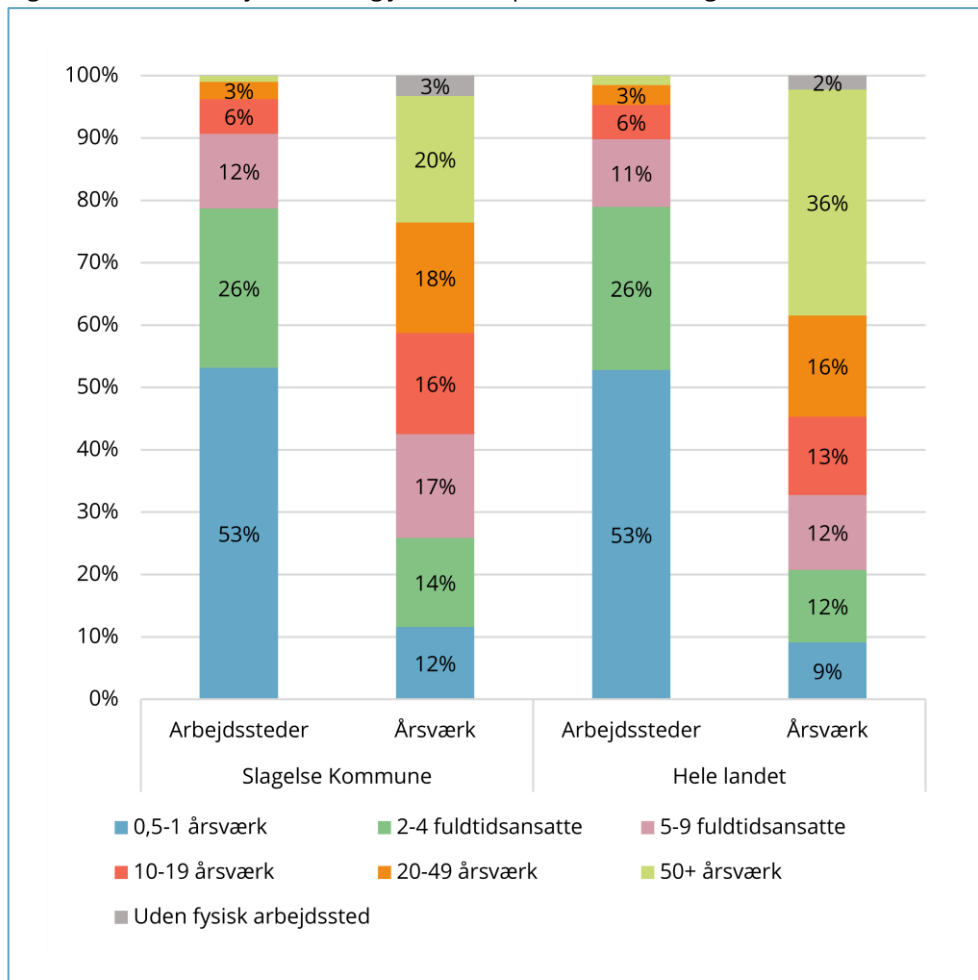
I 2017 var der godt 3.300 private arbejdssteder i Slagelse Kommune. Flest arbejdssteder var lokaliseret inden for branchegrupperne detailhandel (15 pct.), bygge & anlæg (14 pct.) samt landbrug, skovbrug og fiskeri (10 pct.).

Fra 2012-17 faldt antallet af private arbejdssteder i Slagelse med 2 pct. Slagelse Kommune har oplevet et større fald i antallet af arbejdssteder sammenlignet med regionen og hele landet. I Region Sjælland og på landsplan har antallet af arbejdssteder været stigende efter 2015 og denne tendens går igen i Slagelse Kommune.

Figur 2.3 viser, hvordan den private beskæftigelse og private arbejdssteder i kommunen fordeler sig på størrelseskategorier i 2017 holdt op mod hele landet. Virksomhederne er inddelt i følgende størrelseskategorier: 0,5-1 årsværk, 2-9 årsværk, 10-19 årsværk, 20-49 årsværk samt 50 eller flere årsværk.

Figur 2.3 Private arbejdssteder og job fordelt på størrelseskategorier (2017)

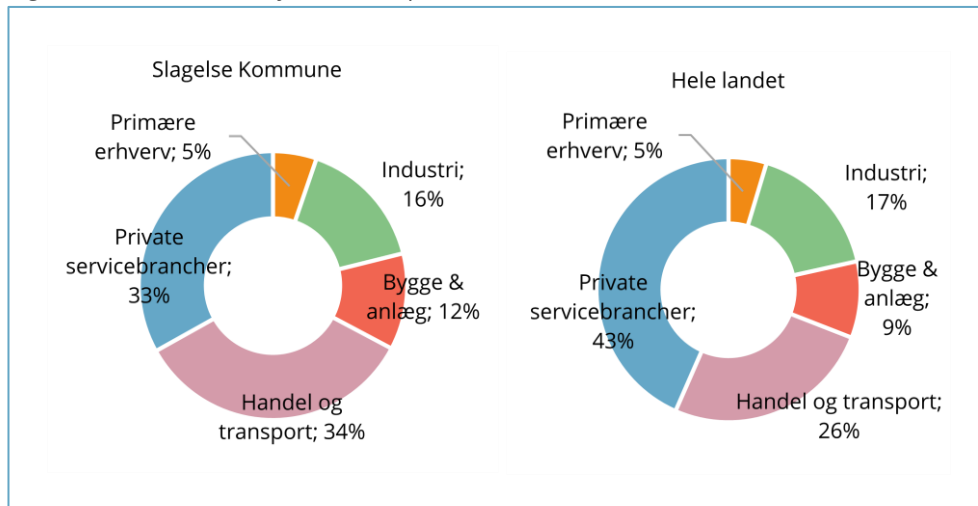

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

53 pct. af virksomhedsbestanden i Slagelse beskæftiger højst ét årsværk. De mange små virksomheder tegner sig samlet set for kun 12 pct. af alle fuldtidsjob i kommunen. På trods af at virksomhederne, som beskæftiger mere end 50 fuldtidsårsværk, udgør under 1 pct. i Slagelse, står de for 20 pct. af fuldtidsbeskæftigelsen i kommunen. Det er dog en væsentlig mindre andel end på landsplan, hvor denne virksomhedsgruppe beskæftiger 36 pct. af alle private fuldtidsårsværk.

Figur 2.4 viser den private fuldtidsbeskæftigelse fordelt på hovedsektorer for Slagelse og hele landet.

Figur 2.4 Private fuldtidsjob, fordelt på hovedsektorer (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Private servicebrancher omfatter hoteller og restaurationer, information og kommunikation, finansiering og forsikring, ejendomshandel og udlejning, erhvervsservice, undervisning, sundhed samt kultur og fritid. Primære erhverv omfatter landbrug, skovbrug og fiskeri samt råstofindvinding, energi og vandforsyning. Bemærk, at summen af de enkelte brancher ikke nødvendigvis svarer til totalen på grund af diskretionering af enkelte delbrancher i 2017, hvor der i stedet er anvendt senest tilgængelige år.

I Slagelse Kommune tegner handel og transport sig for 34 pct. af beskæftigelsen, hvilket er væsentligt højere end de fleste kommuner i Region Sjælland. På landsplan står handel og transport for 26 pct. af alle fuldtidsjob.

33 pct. af de fuldtidsbeskæftigede personer i Slagelse er beskæftiget inden for private servicebrancher, hvoraf hovedparten er inden for operationel service. På landsplan er 43 pct. beskæftiget inden for privat service.

Tabel 2.1 uddyber tallene for de enkelte hovedsektorer mht. antal fuldtidsbeskæftigede og den procentuelle ændring heri siden 2010 for hhv. Slagelse Kommune, regionen og hele landet.

Tabel 2.1 Antal fuldtidsjob, fordelt på hovedsektorer og udvikling

Branche	Antal private fuldtidsjob i Slagelse Kommune i 2017	Udvikling 2010-17		
		Slagelse Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Servicebrancher	5.922	12%	10%	12%
Handel og transport	4.458	0%	-2%	3%
Industri	2.449	-15%	-6%	1%
Bygge & anlæg	1.794	4%	16%	13%
Primære erhverv	813	-18%	-9%	-5%
I alt	15.436	1%	3%	7%

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Private servicebrancher omfatter hoteller og restaurationer, information og kommunikation, finansiering og forsikring, ejendomshandel og udlejning, erhvervsservice, undervisning, sundhed samt kultur og fritid. Primære erhverv omfatter landbrug, skovbrug og fiskeri samt råstofindvinding, energi og vandforsyning. Bemærk, at summen af de enkelte brancher ikke nødvendigvis svarer til totalen på grund af diskretionering af enkelte delbrancher i 2017, hvor der i stedet er anvendt senest tilgængelige år.

Særligt private servicebrancher tegner sig for mange nye job i Slagelse. I 2017 var godt 5.900 personer i Slagelse beskæftiget inden for private serviceerhverv, hvoraf langt størstedelen arbejder inden for detailhandel (55 pct.). Fra 2010 til 2017 steg antallet af fuldtidsjob i de private serviceerhverv med 12 pct., mens bygge & anlæg er gået frem med 4 pct.

Der var betydelig tilbagegang i beskæftigelsen inden for primære erhverv og inden for industrien.

Med udgangspunkt i en mere detaljeret brancheklassifikation (Danmarks Statistiks 36-brancheklassifikation) giver figur 2.5 et overblik over den branchemæssige specialisering i Slagelse Kommune, udviklingen i specialiseringen samt beskæftigelsen i de største brancher i kommunen.

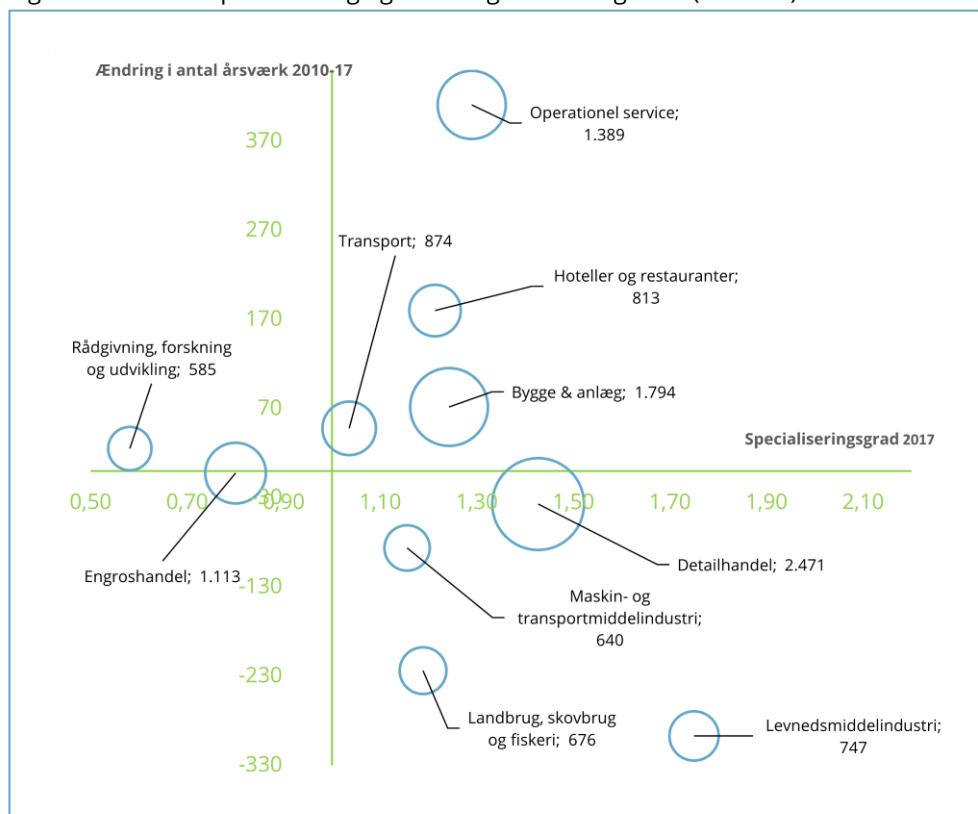
Placeringen langs den vandrette akse viser branchernes specialisering i Slagelse i 2017. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at den pågældende branches andel af den samlede private beskæftigelse i kommunen er større end i resten af landet. Brancher *til højre* i figuren er således brancher, der fylder meget i Slagelse i forhold til resten af landet. Brancher *til venstre* fylder omvendt mindre i Slagelse end i resten af landet.

Herudover viser figuren også *udviklingen* i beskæftigelsen. Brancher i *den øverste halvdel* af figuren er brancher, hvor beskæftigelsen i Slagelse er øget, mens brancher i *den nederste halvdel* af figuren omvendt er brancher, der har oplevet faldende beskæftigelse i perioden 2010-17.

Endelig illustrerer cirklernes størrelse det samlede antal fuldtidsbeskæftigede inden for den pågældende branche i 2017. Den største enkeltbranche er således detailhandel. I figuren er antal fuldtidsbeskæftigede i 2017 angivet efter branchens navn.

Figur 2.5 Erhvervsspecialisering og udvikling i beskæftigelsen (2010-17)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Grundet diskretionshensyn er det for enkelte delbrancher ikke muligt at få tal fra 2017. Derfor er der taget udgangspunkt i senest tilgængelige år. Kun brancherne med flest virksomheder i 2017 er vist i figuren. I bilaget sidst i rapporten er specialiseringsgrad, ændring i specialiseringsgrad samt antal årsværk i 2017 vist for alle brancher. Grundet diskretionshensyn er det for enkelte delbrancher ikke muligt at få tal fra 2017. Derfor er der taget udgangspunkt i senest tilgængelige år.

Figuren viser bl.a., at Slagelse er relativt specialiseret inden for levnedsmiddelindustrien med en specialiseringsgrad på 1,8. Hertil er Slagelse specialiseret inden for detailhandel, operationel service samt bygge & anlæg. Operationel service er ligeledes den branche, der har oplevet størst fremgang i beskæftigelsen.

Levnedsmiddelindustri samt landbrug, skovbrug og fiskeri er de brancher, der har oplevet størst tilbagegang i beskæftigelsen.

3 IVÆRKSÆTTERI OG VÆKSTVIRKSOMHEDER

Etableringsraten i Slagelse Kommune er på niveau med både regions- og landsgennemsnittet. Etableringsraten har ligget stabilt omkring 11 pct. de senere år.

Iværksætternes overlevelsesrate i Slagelse Kommune er på niveau med gennemsnittet for hele landet. Der har været en lille fremgang i overlevelsen i det seneste år.

Andelen af vækstvirksomheder er under landsgennemsnittet. Det er særligt på andelen af højvækstvirksomheder, at Slagelse Kommune er bagefter. På landsplan havde 4,3 pct. af virksomhederne høj vækst, mens det i Slagelse kun var 3,6 pct. af virksomhederne.

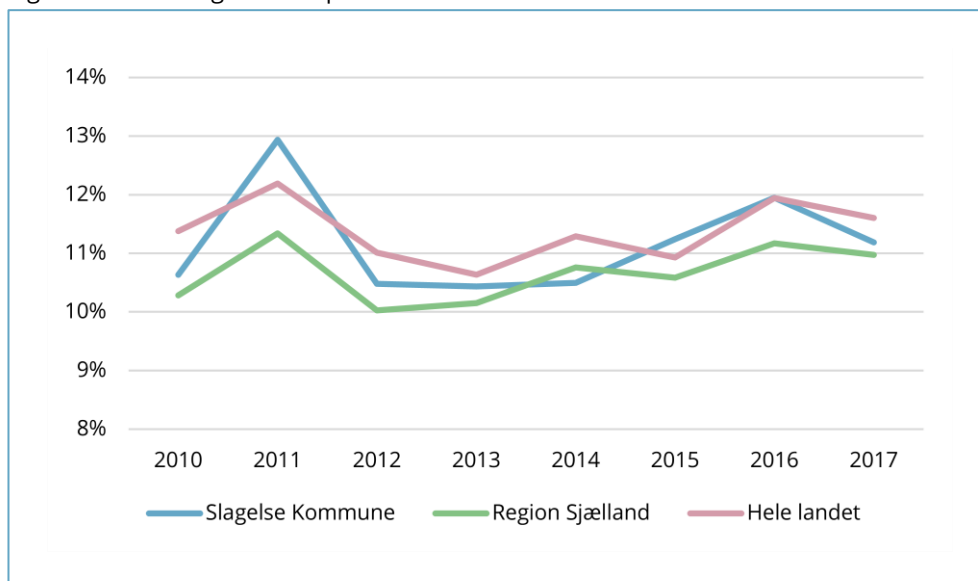
331 nye virksomheder blev etableret i 2017.

I Slagelse Kommune er **7,1%** af kommunens virksomheder vækstvirksomheder.

Nye iværksættervirksomheder har stor økonomisk betydning både lokalt og på landsplan. Nye virksomheder er med til at skabe fornyelse og dynamik i erhvervslivet. De skærper konkurrencen, skaber nye job og bidrager til at sikre fornyelse i det erhvervsøkonomiske fundament i Slagelse Kommune.

Figur 3.1 viser udviklingen i etableringsraten inden for markedsfølsomme erhverv i hhv. Slagelse Kommune, Region Sjælland og hele landet. Etableringsraten måles som andel nystartede virksomheder (op til tre år gamle), opgjort som andel af den samlede virksomhedsbestand.

Figur 3.1 Etableringsrate for private virksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

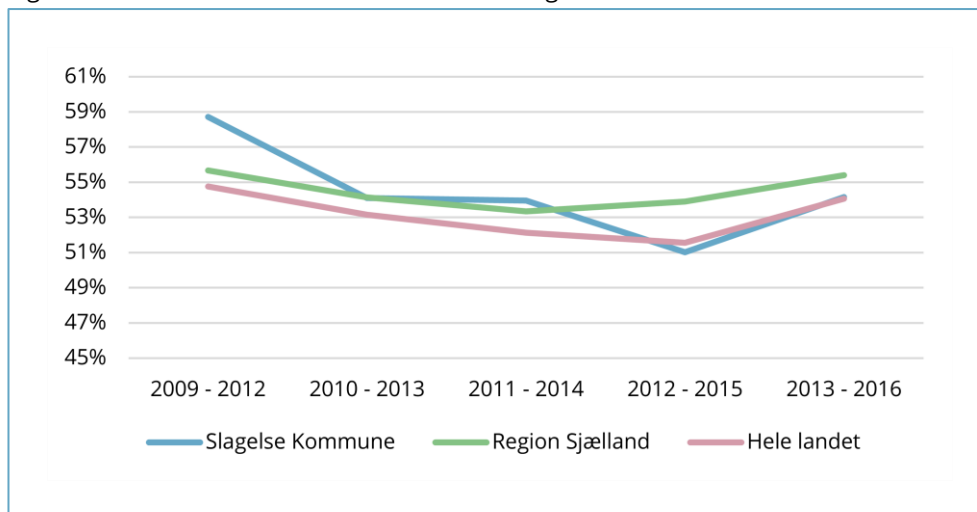
Note: Etableringsraten er defineret som antal nye virksomheder inden for markedsfølsomme erhverv i pct. af eksisterende virksomheder.

Generelt er etableringsraten i Slagelse på niveau med regionen og resten af landet med undtagelse af etableringsraten for de virksomheder, der blev etableret i 2011. Etableringsraten er ligeledes steget relativt mere i Slagelse end i hele landet siden 2010. Forskellen i etableringsraten mellem Slagelse og hele landet var derfor mindre i 2017 sammenlignet med 2010. I 2017 var etableringsraten i Slagelse 11 pct. mens etableringsraten i regionen og på landsplan var hhv. 11,0 pct. og 11,6 pct.

I 2017 blev der etableret 331 nye virksomheder i Slagelse Kommune. Sammenlignet med den eksisterende erhvervsstruktur i kommunen blev en relativt større andel etableret inden for bygge & anlæg.

I figur 3.2 sammenlignes overlevelsesraten i Slagelse Kommune med regionen og hele landet. Overlevelsesraten er et udtryk for andelen af nystartede virksomheder, der stadig eksisterer tre år efter etablering.

Figur 3.2 Overlevelsesraten tre år efter etablering

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Overlevelsesraten er et udtryk for andelen af de nystartede virksomheder, der stadig eksisterer tre år efter etablering.

Overlevelsesraten i Slagelse Kommune ligger generelt på niveau med Region Sjælland og hele landet. Overlevelsesraten i Slagelse har dog været nedadgående for virksomheder etableret i årene 2009-12. Dog stiger overlevelsesraten for de virksomheder, som blev etableret i 2013, hvilket ligeledes gør sig gældende for regionen og hele landet.

54 pct. af de virksomheder som i 2013 blev etableret i Slagelse Kommune, var aktive og i drift i den efterfølgende treårige periode 2013-16. Dette er på niveau med landsplan, men lidt lavere end regionen, hvor overlevelsesraten for de virksomheder, der blev etableret i 2013, var 55 pct. I Slagelse Kommune er den aktuelle overlevelsesrate lavere end overlevelsesraten for virksomheder, som blev etableret umiddelbart efter finanskrisen (2009-12).

Nye virksomheder. Reelt aktive virksomheder defineres som virksomheder, der i tællingsåret udbetalte løn svarende til mindst et halvt fuldtidsårsværk eller opnåede en omsætning svarende til et halvt årsværk i virksomhedens hovedbranche. For virksomheder, der starter i løbet af tællingsåret, er barren det halve, svarende til et kvart fuldtidsårsværk.

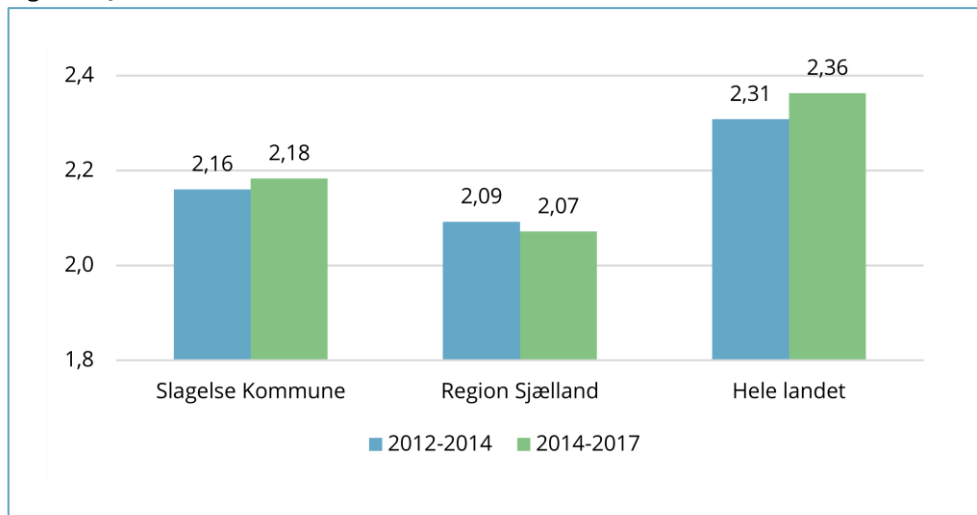
Iværksættervirksomheder. En iværksættervirksomhed defineres som en ny virksomhed, der er op til tre år gammel.

Etableringsraten er antal nye virksomheder inden for markedsmæssige erhverv i pct. af den eksisterende virksomhedsbestand i kommunen.

Overlevelsesraten er et udtryk for andelen af de nystartede virksomheder, der stadig eksisterer tre år efter etablering.

Figur 3.3 illustrerer udviklingen i det gennemsnitlige antal fuldtidsjob skabt pr. iværksættervirksomhed. Jobskabelsen i iværksættervirksomheder vises som et gennemsnit for perioden 2012-14 samt 2015-17, og Slagelse Kommune sammenlignes med regionen og hele landet.

Figur 3.3 Jobskabelse i iværksættervirksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel)

Note: Iværksættervirksomheder er virksomheder, som er under tre år gamle på opførelsestidspunktet.

Iværksættervirksomhederne i Slagelse skaber i gennemsnit 2,2 fuldtidsårsværk, hvilket er lidt højere end regionsgennemsnittet.

Iværksættervirksomhederne i Slagelse skaber dog fortsat lidt færre private fuldtidsjob de første tre år af deres levetid sammenlignet med den gennemsnitlige iværksætter. På landsplan skaber en iværksættervirksomhed i gennemsnit 2,4 fuldtidsjob i løbet af de første tre leveår.

Vækstvirksomheder

Vækstlaget i erhvervslivet, som både dækker over iværksættere og mere etablerede vækstvirksomheder med betydelig vækst, spiller en central rolle for den erhvervsøkonomiske udvikling i kommunen.

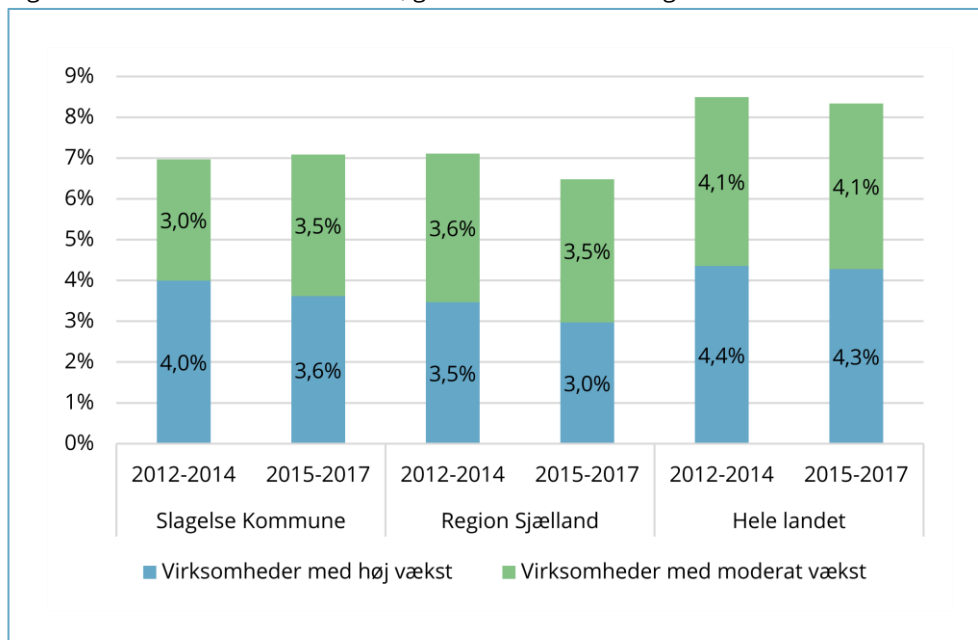
Vi definerer vækstlaget som virksomheder med høj og moderat vækst. Højvækstvirksomheder er defineret ved en gennemsnitlig vækst i omsætning på over 20 pct. i de seneste tre år og en absolut vækst på minimum 1 mio. kr. årligt.

Virksomheder med moderat vækst er defineret ved en gennemsnitlig vækst i omsætning på 10-20 pct. de seneste tre år og med absolut vækst på 1 mio. kr. årligt.

Figur 3.4 viser andelen af virksomheder med hhv. moderat og høj vækst i forhold til den samlede virksomhedsbestand i Slagelse Kommune. Andelen af vækstvirksomheder er

opgjort for perioderne 2012-14 og 2015-17, og Slagelse Kommune sammenlignes med Region Sjælland og hele landet.

Figur 3.4 Andel vækstvirksomheder, gennemsnit 2012-14 og 2015-17

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Virksomheder med høj vækst er defineret som virksomheder med en gennemsnitlig vækst i omsætningen på over 20 pct. i de tre seneste år og absolut vækst på minimum 1 mio. kr. årligt. Virksomheder med moderat vækst er defineret som virksomheder med en gennemsnitlig vækst i omsætning på 10-20 pct. pr. år de seneste tre år og med absolut vækst på 1 mio. kr. årligt.

Andelen af vækstvirksomheder har været konstant omkring 7 pct. i Slagelse Kommune, hvoraf halvdelen er virksomheder med høj vækst og halvdelen er virksomheder med moderat vækst. Der har været et mindre fald i andelen af højvækstvirksomheder, som er blevet opvejet af en tilsvarende fremgang i andelen af virksomheder med moderat vækst.

Andelen af vækstvirksomheder i Slagelse var i 2015-17 på niveau med Region Sjælland, men lavere end landsgennemsnittet. Det er særligt på andelen af højvækstvirksomheder, at Slagelse Kommune er bagefter. På landsplan havde 4,3 pct. af virksomhederne høj vækst, mens det i Slagelse kun var 3,6 pct. af virksomhederne.

4 EKSPORT

Siden 2011 har et stigende antal virksomheder i Slagelse Kommune fået eksport. I 2017 eksporterede 9 pct. af virksomhederne i Slagelse, hvilket fortsat er under landsgennemsnittet (14 pct.).

Eksportværdien udgjorde i 2016 24,5 pct. af den samlede produktionsværdi skabt af private arbejdssteder i Slagelse Kommune.

Siden 2010 er eksportværdien faldet med godt 2 pct. i Slagelse, mens den for hele landet er steget med 28 pct.

298

**eksportvirksomheder havde
hovedsæde i Slagelse Kommune i 2017.**

6 mia. kr.

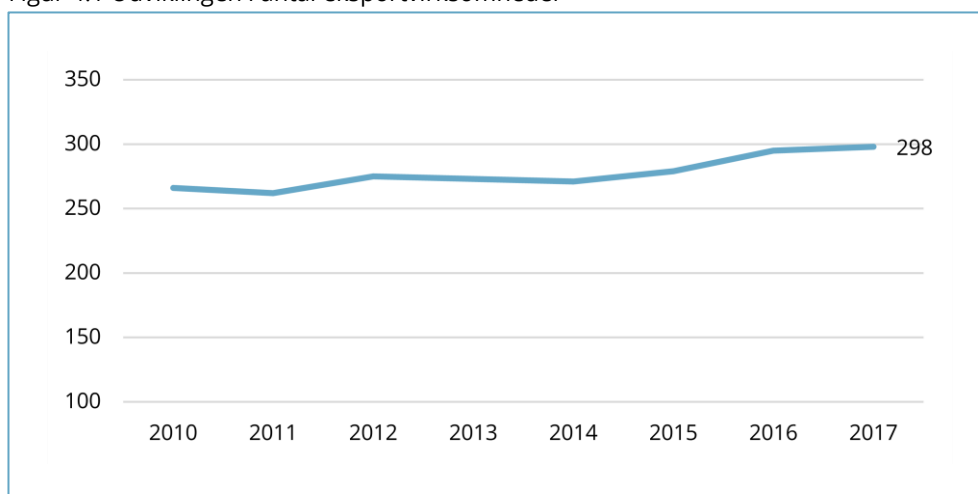
**blev genereret i eksportværdi fra
arbejdssteder i kommunen i 2016.**

For en lille økonomi som den danske spiller eksport en afgørende rolle for vækst og beskæftigelse. Mange danske virksomheder er specialiserede nichevirksomheder og underleverandører, som er afhængige af at kunne afsætte produkter og ydelser på et internationalt marked.

I 2017 havde 14 pct. af de danske virksomheder eksport til udlandet. I Region Sjælland var andelen af eksporterende virksomheder 9,4 pct.

Generelt har andelen af eksporterende virksomheder været stigende i Danmark. Figur 4.1 viser udviklingen i antal virksomheder med eksport i Slagelse Kommune fra 2010 til 2017.

Figur 4.1 Udviklingen i antal eksportvirksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

I Slagelse Kommune steg antallet af eksportvirksomheder med 12 pct. fra 2010-17. I 2017 havde i alt 298 virksomheder med hovedsæde i kommunen eksport.

Eksportvirksomheder er private virksomheder med positiv eksport inden for markeds-mæssige erhverv. Antallet af virksomheder med eksport opgøres på baggrund af virksomhedernes hovedsæde (CVR-nummer).

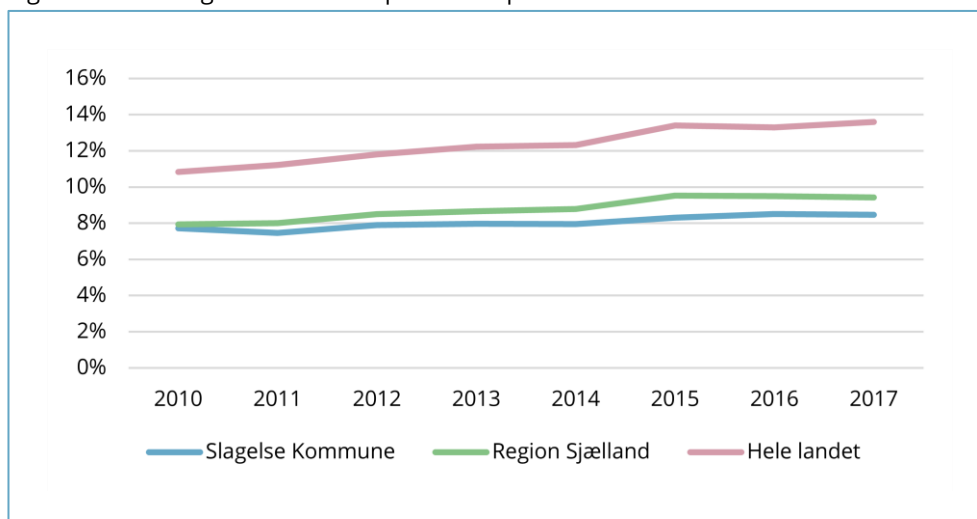
Eksportværdien er virksomhedernes samlede værdi af de varer og services, som de eksporterer til udlandet. Eksportværdien er opgjort på arbejdsstedet ved hjælp af den regionale model, Sam-K/Line. Dette er gjort ved, at det enkelte arbejdssted tildeles en andel af eksportværdien svarende til deres andel af virksomhedens samlede beskæftigelse.

Produktionsværdien er værdien af den samlede produktion af varer og tjenesteydelser, der er produceret i løbet af et år. Produktionsværdien er opgjort på arbejdsstedet ved hjælp af den regionale model, Sam-K/Line. Dette er gjort med udgangspunkt i arbejdsstedets andel af den samlede beskæftigelse i virksomheden.

Figur 4.2 viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport for perioden 2010-17. Udviklingen i Slagelse Kommune er sammenholdt med regionen og hele landet.

Figur 4.2 Udviklingen i andelen af private eksportvirksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Andelen af eksporterende virksomheder i Slagelse Kommune ligger på niveau med Region Sjælland, men under niveauet for hele landet. En del af forklaringen er, at der er en overvægt af virksomheder inden for lokalt orienterede erhverv som bygge & anlæg, operationel service og detailhandel blandt virksomheder, der har hovedsæde i Slagelse Kommune.

Andelen af eksportaktive virksomheder i Slagelse Kommune har været svagt stigende i perioden, ligesom andelen har været stigende i både Region Sjælland og på landsplan. Andelen af virksomheder med eksport i Slagelse Kommune er steget fra 7,7 pct. i 2010 til 8,5 pct. i 2017. På landsplan er andelen gået frem fra 10,8 pct. i 2010 til knap 13,6 pct. i 2017.

I Danmark genereres en stor andel af eksportværdien af få, store virksomheder, herunder Novo Nordisk, Mærsk Line, Carlsberg, Grundfos og Lego. I mange tilfælde har disse virksomheder aktiviteter i en række forskellige kommuner, men de tæller kun med i statistikken over eksportaktive virksomheder i den kommune, hvor de har hovedsæde.

En anden måde at belyse eksportens betydning på er at se på private virksomheders samlede eksportværdi opgjort på arbejdssteder. I denne opgørelse tilskrives de enkelte afdelinger en andel af eksportværdien svarende til deres andel af virksomhedens samlede beskæftigelse.

Tabel 4.1 viser den samlede eksportværdi i 2016 samt eksportværdiens andel af produktionsværdien og vækst i eksportværdien for perioden 2010-16. Alle tal er opgjort på arbejdssteder. Slagelse Kommune sammenlignes i tabellen med Region Sjælland og hele landet.

Tabel 4.1 Eksportværdien og dens andel af produktionsværdien i private brancher

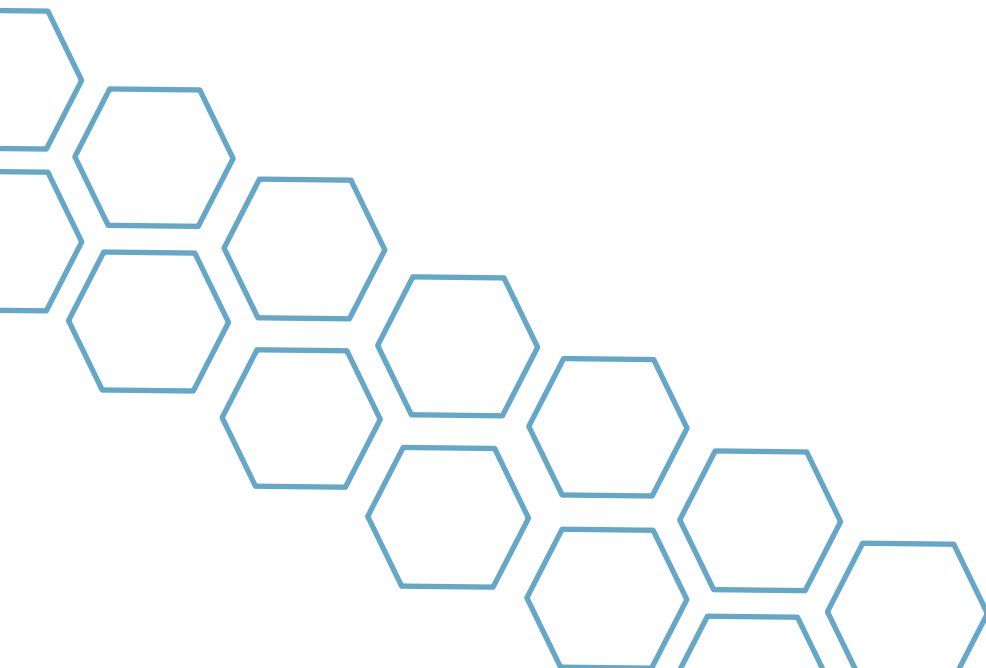
	Slagelse Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Eksportværdi 2016 (mia. kr.)	6,0	84,6	1067,0
Andel af samlet produktionsværdi 2016	24,5%	30,5%	35,3%
Vækst i eksportværdi 2010-16	-2,1%	23,0%	27,5%

Kilde: Sam-K/Line.

I 2016 genererede virksomhederne i Slagelse Kommune en samlet eksportværdi svarende til 6 mia. kr. Det svarer til, at 24,5 pct. af den samlede værdi, som blev skabt af virksomhederne i kommunen i 2016, gik til eksport.

Til sammenligning udgjorde værdien af eksporten i regionen og på landsplan hhv. 30,5 og 35,3 pct. af den samlede produktionsværdi.

Den samlede eksportværdi i Slagelse Kommune har været faldende med 2,1 pct. i perioden 2010-16, mens der har været en fremgang i eksportværdien på 23,0 pct. og 27,5 pct. i hhv. Region Sjælland og hele landet. Udviklingen skal bl.a. ses i lyset af, at der i Slagelse Kommune har været tilbagegang i industrien og fremgang inden for operationel service og bygge & anlæg, som typisk har mindre eksport sammenlignet med fx industrien.

VÆKSTVILKÅR OG RAMMEBETINGELSER

5

**ARBEJDSMARKED, BOSÆTNING
OG PENDLING**

6

UDDANNELSE

7

**SOCIOØKONOMISKE FORHOLD OG
ERHVERVSINDKOMSTER**

8

BRUG AF ERHVERVSFREMME

9

**INVESTERINGER OG
NY TEKNOLOGI**

5 ARBEJDSMARKED, BOSÆTNING OG PENDLING

Slagelse Kommune har de senere år oplevet en pæn befolkningstilvækst. I 2017 var den samlede tilvækst på 140 personer. Befolkningstilvæksten skyldes en kombination af positiv nettoindvandring og nettotilflytning.

Der har de senere år været fremgang i andelen af udenlandsk arbejdskraft ansat i kommunens virksomheder. Dog er andelen af udenlandsk arbejdskraft under gennemsnittet for hele landet.

Pendlingen er stigende – både ind og ud af kommunen.

Befolkningstallet er øget med **140** personer i Slagelse Kommune det seneste år.

I 2017 var den gennemsnitlige kvadratmeterpris i Slagelse Kommune **9.999**.

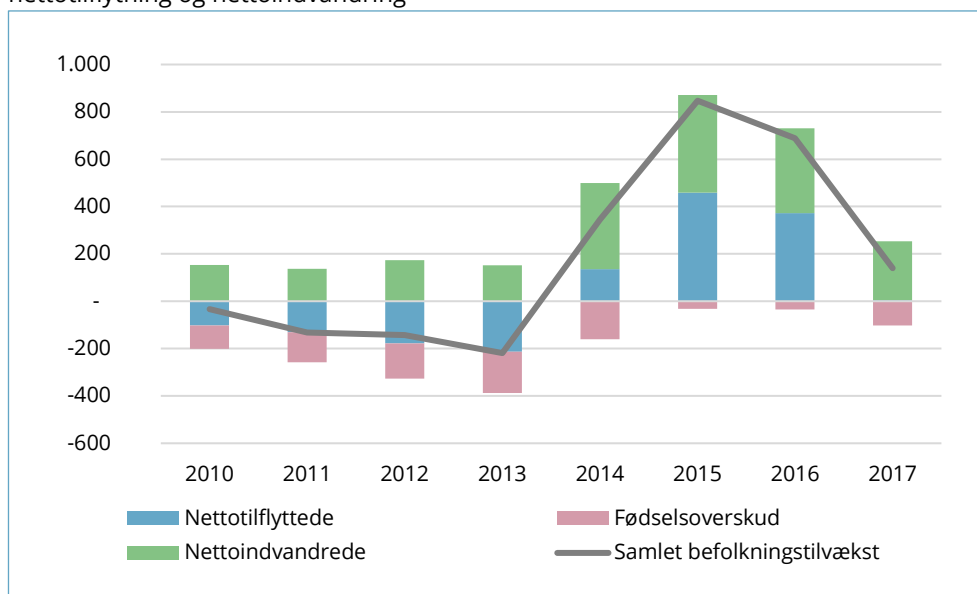
Den demografiske udvikling i Danmark har for mange kommuner medført udfordringer. Særligt kommuner uden for de større byer oplever, at der kommer flere ældre og færre erhvervsaktive.¹ Ændringer i, hvordan befolkningen flytter i Danmark, har desuden præget mange kommuner og bidraget til, at de demografiske udfordringer er blevet flere.²

Befolkningsvæksten i Slagelse Kommune er bestemt af tre faktorer:

- **Nettotilflytning:** Antallet af personer, der flytter til kommunen, i forhold til hvor mange, der vælger at fraflytte.
- **Fødselsoverskud:** Antallet af fødsler i kommunen i forhold til antallet af dødsfald.
- **Nettoindvandring:** Antallet af personer fra udlandet, der vælger at bosætte sig i Slagelse Kommune, i forhold til antallet af personer, der flytter til udlandet fra kommunen.

Figur 5.1 viser udviklingen i befolkningstallet i Slagelse fordelt på de tre faktorer i perioden 2010-17.

Figur 5.1. Befolkningstilvækst i Slagelse Kommune fordelt på fødselsoverskud, nettotilflytning og nettoindvandring

Kilde: Statistikbanken.

Note: Tal for befolkningstilvækst er korrigeret af Danmarks Statistik. Det betyder, at tallene for befolkningsvækst i nogle år kan afvige fra summen af nettotilflytning, fødselsoverskud og nettoindvandring.

¹ De seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at aldersgennemsnittet er steget mest i landdistrikterne de seneste ti år (DST, 2018: "Aldersgennemsnittet stiger mest i landdistrikterne").

² KL (2014): "Danmark i forandring"

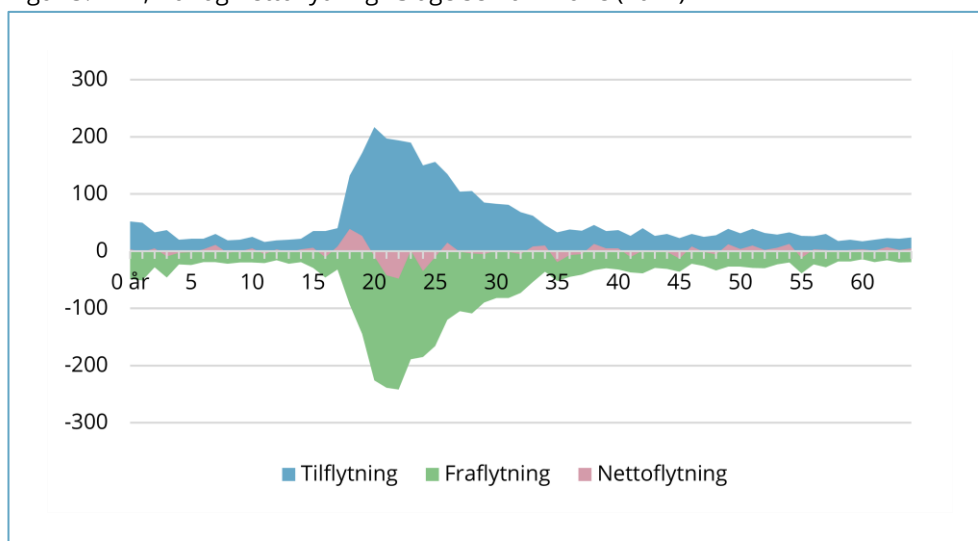
Figur 5.1 ovenfor viser, at Slagelse Kommune i første del af perioden oplevede et fald i befolkningstallet. Efterfølgende har befolkningstallet i kommunen i perioden 2014-17 været stigende, og befolkningsvæksten bestod i perioden af godt 2.000 personer.

Stigningen skyldes en kombination af positiv nettotilflytning og positiv nettoindvandring. Der var i 2017 et fald i befolkningsvæksten, som især skyldes et lavere niveau af nettotilflytning til kommunen.

Der har i hele perioden været et lille fødselsunderskud i Slagelse Kommune, en tendens der gør sig gældende i resten af Region Sjælland.

De samlede tal for nettotilflytning i figur 5.1 kan dække over en forskydning i indbyggernes alderssammensætning. Figur 5.2 viser antallet af til-, fra- og nettotilflytninger i forhold til borgernes alder i Slagelse Kommune i 2017. Det grønne areal viser antallet af fraflyttede pr. aldersgruppe, mens det blå areal viser antallet af tilflyttede. Det lyserøde areal viser forskellen mellem til- og fraflytning, altså den samlede nettotilflytning.

Figur 5.2 Til-, fra- og nettotilflytning i Slagelse Kommune (2017)

Kilde: Statistikbanken.

Note: Figuren er vist for befolkningen i alderen 0-64 år. Kun få flytninger er registeret blandt borgere over 64 år.

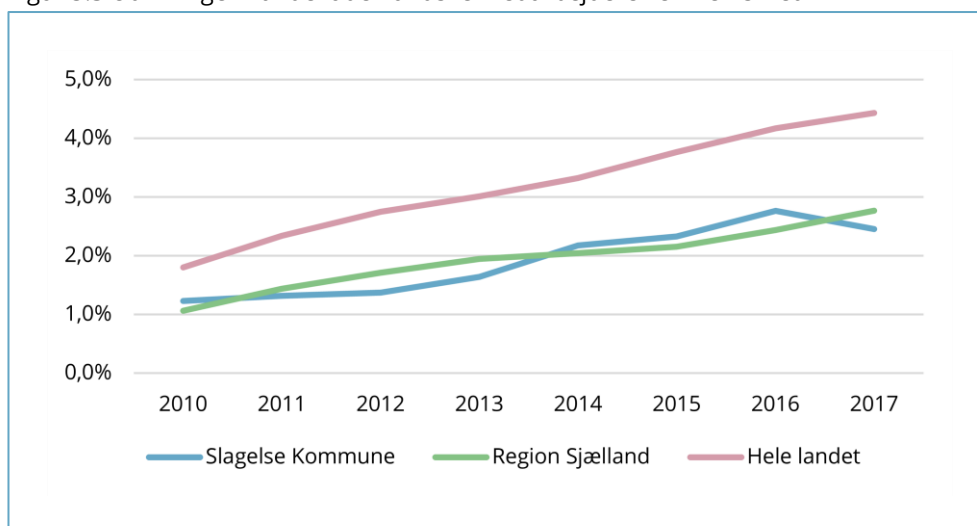
Figuren viser, at til- og fraflytningen er størst for personer i alderen 18-30 år, mens den er mere beskedne blandt 5-15-årige samt personer over 55 år.

Det lyserøde areal i figuren viser, at Slagelse Kommune i 2017 oplevede en beskedne nettofraflytning af unge mellem 20-29 år på 138 personer. Det betyder, at der både var et stort antal unge, der valgte at fraflytte og bosætte sig i kommunen. Nettofraflytningen var især beskedne i sammenligning med øvrige kommuner i Region Sjælland, hvilket kan skyldes, at mange unge flytter til byen for at studere på bl.a. Erhvervsakademi Sjælland, Professionshøjskolen Absalon, Syddansk Universitet m.fl.

Der er, i lighed med andre kommuner uden for de større byer, de senere år kommet flere ældre i Slagelse Kommune. Siden 2010 er gennemsnitsalderen i kommunen steget med 1,5 år til 42,6 år i 2017. Stigningen var lidt mindre end gennemsnittet for Region Sjælland, hvor gennemsnitsalderen øgedes med 1,8 år, og gennemsnitsalderen er 43,3 år. Gennemsnitsalderen på landsplan er fortsat lavere end i både kommunen og regionen.

Som det fremgik af figur 5.1, har Slagelse Kommune siden 2010 oplevet en nettoindvandring af personer fra udlandet, på nær i 2017. Hvis indvandrerne fra udlandet får arbejde i Slagelse Kommune, kan det medvirke til at afhjælpe virksomhedernes stigende rekrutteringsproblemer.³ Figur 5.3 viser udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i private virksomheder.

Figur 5.3 Udviklingen i andel udenlandske medarbejdere i erhvervslivet

Kilde: Jobindsats.dk og særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Antal fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere omfatter personer fra EU-lande, 3. verdenslande, samt udstationerede.

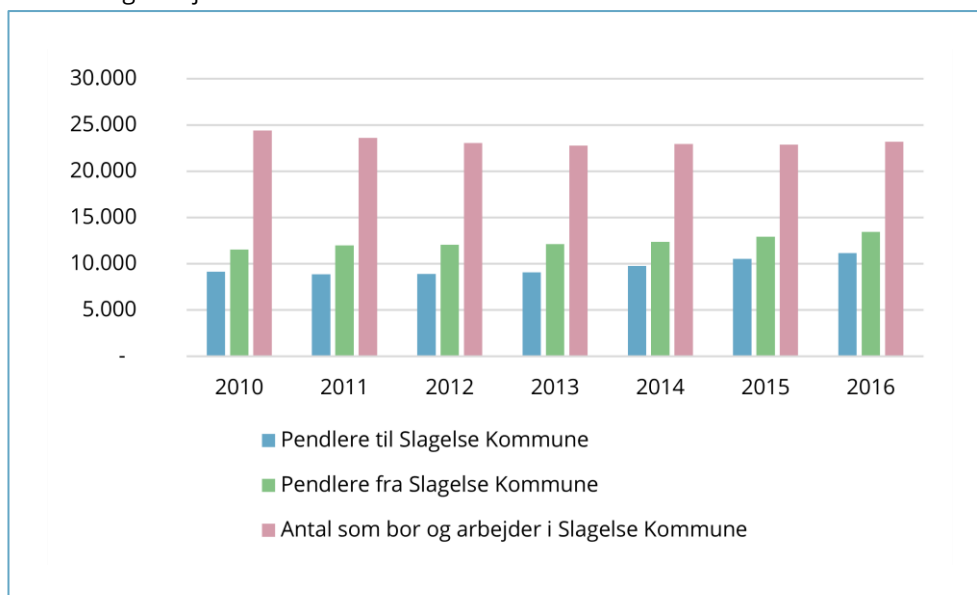
Et stigende antal udlændinge får arbejde i Slagelse Kommune. Andelen af udenlandsk arbejdskraft i erhvervslivet steg fra 1,2 pct. i 2010 til 2,5 pct. i 2017. Ændringen dækker over en stigning på 191 fuldtidspersoner med udenlandsk statsborgerskab, som opnåede beskæftigelse i virksomheder hjemhørende i Slagelse Kommune.

Andelen af udenlandske medarbejdere i erhvervslivet i Slagelse ligger på niveau med regionsgennemsnittet, som igen ligger 1-2 procentpoint under landsgennemsnittet. Forskellen mellem andelen af udenlandske medarbejdere i erhvervslivet i Region Sjælland og hele landet har været stigende siden 2013. På landsplan havde 4,4 pct. af medarbejderne i erhvervslivet udenlandsk statsborgerskab i 2017. Til sammenligning var andelen i Region Sjælland 2,8 pct.

³ Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (2018): "Rekrutteringspublikation, forår 2018".

I 2016 havde 34.320 personer arbejdsplads i Slagelse Kommune. Af disse pendlede 11.139 personer fra andre kommuner, svarende til knap 33 pct. Nedenfor i Figur 5.4 vises udviklingen i antal pendlere samt antallet af personer, som bor og arbejder i Slagelse Kommune for perioden 2010-16.

Figur 5.4 Antal beskæftigede, der pendler til/fra kommunen samt antal beskæftigede som bor og arbejder i kommunen

Kilde: Statistikbanken.

Antallet af pendlere til Slagelse steg med hele 21,9 pct. i perioden 2010-16, mens antallet som bor og arbejder i kommunen, faldt med 5,0 pct. Andelen af indpendlere til kommunen er relativt lavt i forhold til det øvrige Region Sjælland, men har været i markant vækst i perioden. Over halvdelen af indpendlerne til Slagelse Kommune er ansat inden for offentlig administration, undervisning og sundhed, hvilket bl.a. kan skyldes store offentlige arbejdspladser som uddannelsesinstitutioner, Slagelse Sygehus, mv. Størstedelen af indpendlerne, der arbejder i Slagelse Kommune, bor i Kalundborg, Næstved og Sorø Kommuner.

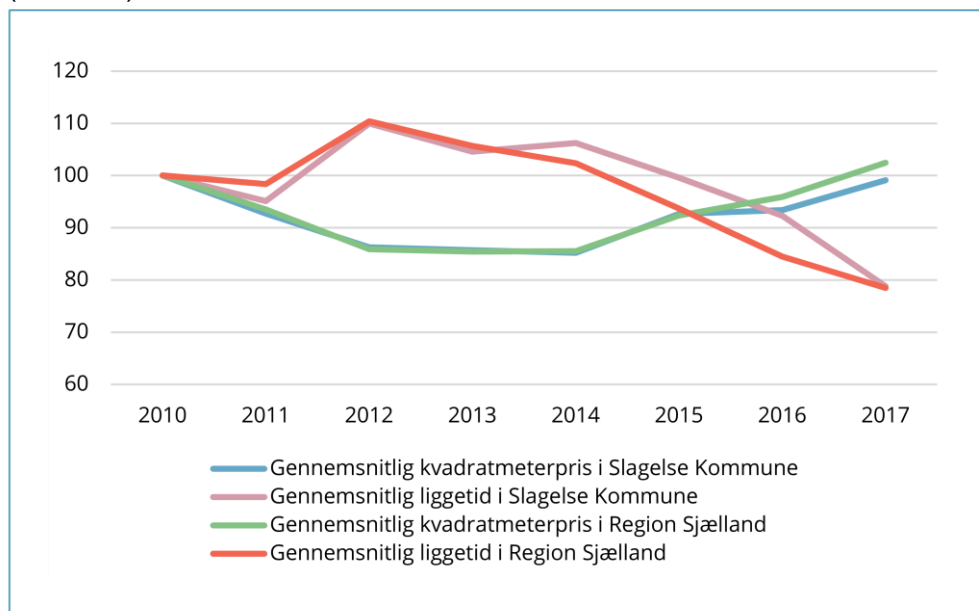
I perioden 2010-16 steg antallet af personer som pendler ud af Slagelse Kommune med 16,8 pct. Det svarer til en stigning på knap 1.950 personer. Antallet er marginalt lavere end antallet af indpendlere. Den største udpendling sker til arbejdssteder i hhv. Sorø, København og Kalundborg Kommune.

Generelt har Slagelse Kommune et højt niveau af personer, som bor og arbejder i kommunen sammenholdt med indpendlere og udpendlere.

Antallet, der pendler til og fra Slagelse, er bl.a. bestemt af antallet af flytninger. En vigtig faktor for valg af bolig er muligheden for at få et job inden for en rimelig afstand til hjemmet samt boligpriserne. Figur 5.5 viser udviklingen i den gennemsnitlige kvadratmeterpris og gennemsnitlige liggetid i Slagelse Kommune. Udviklingen sammenlignes med gennemsnittet for Region Sjælland. Figuren viser den gennemsnitlige kvadratmeterpris og liggetid som et indeks, der er sat til at være 100 i 2010.

Figur 5.5 Udvikling i kvadratmeterpris, antal solgte boliger, gennemsnitlig liggetid (2010=100)

Kilde: Realkreditrådets boligstatistik.

Note: Den gennemsnitlige kvadratmeterpris og liggetid er baseret på solgte parcel og rækkehuse.

Udviklingen i den gennemsnitlige liggetid og kvadratmeterpris for solgte parcel- og rækkehuse i Slagelse Kommune er næsten identisk med udviklingen i Region Sjælland. Liggetiden begyndte at falde i 2012. Faldet i perioden 2012-17 var på 74 dage, svarende til 28 pct. Dette svarer i store træk til regionsgennemsnittet, hvor der var et fald på 78 dage og 29 pct. Slagelse Kommunes liggetid i 2017 var marginalt lavere end regionens, med 186 dage mod 191.

Den gennemsnitlige kvadratmeterpris for parcel- og rækkehuse i Slagelse Kommune begyndte at stige i 2014 efter et markant fald i 2010-14. Kvadratmeterprisen var i 2017 på 9.999 kr. mod 11.281 kr. i Region Sjælland.

Stigningen kan delvist skyldes, at boligpriserne i København siden 2012 er steget kraftigt. Denne udvikling har fået boligkøbere til at kigge mod Region Sjælland, som generelt har oplevet en stigning i efterspørgslen af boliger.⁴

⁴ Nationalbanken (2016): "Regionale aspekter på boligmarkedet".

6 UDDANNELSE

68 pct. af de beskæftigede i Slagelse Kommune har en kompetencegivende uddannelse. Det svarer i store træk til niveauet på regions- og landsplan. Heraf har 40 pct. af de beskæftigede en erhvervsfaglig uddannelse, hvilket er over landsgennemsnittet og på niveau med regionsgennemsnittet.

Deltagelse i efter- og videreuddannelse er faldet fra 2010 til 2017. I 2017 svarede antallet af kursister til 24 pct. af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år). På landsplan har der også været tilbagegang i antallet af kursister, og niveauet er i 2017 23 pct. af de 16-66-årige.

5% af de beskæftigende
i Slagelse Kommune har en lang videregående ud-
dannelse. På landsplan er det 12 pct.

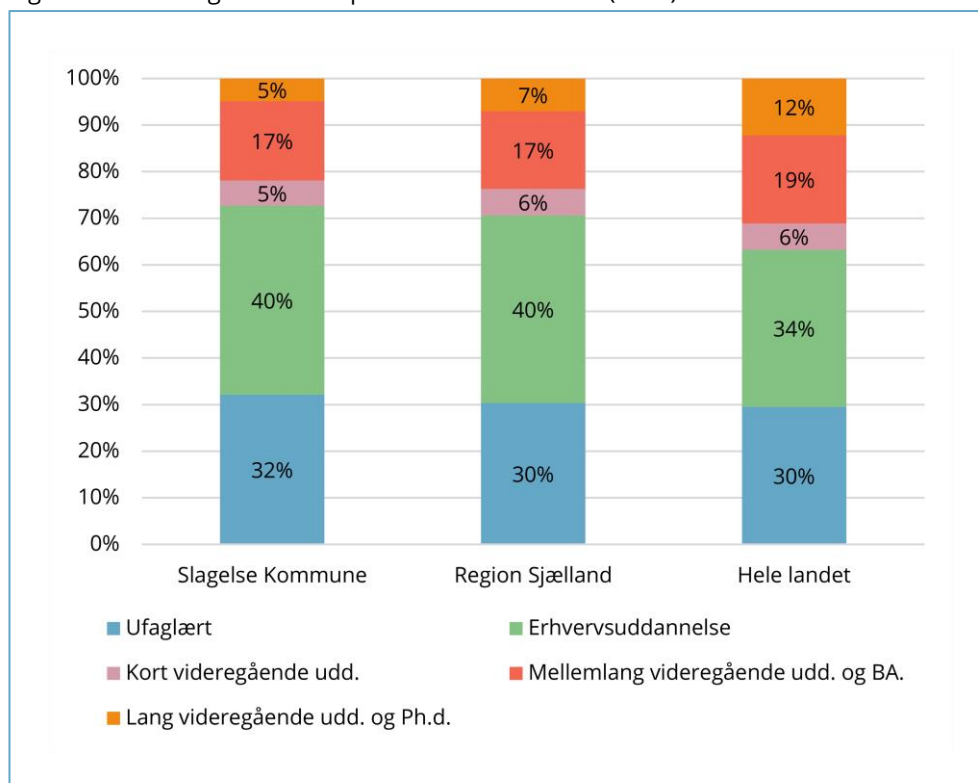
Deltagelse i voksen og efteruddannelse svarer til
24% af de 16-66-årige.

Arbejdsstyrkens uddannelsesniveau samt brugen af efter- og videreuddannelse spiller en vigtig rolle for produktiviteten og velstandsudviklingen i kommunen.

Uddannelsesniveaet i Danmark er generelt højt, men dækker over store lokale og regionale forskelle. Figur 6.1 viser beskæftigelsen fordelt på forskellige uddannelseskategorier i 2016, hvor uddannelsesniveaet i Slagelse Kommune er sammenholdt med uddannelsesniveaet i Region Sjælland samt hele landet.

Der skelnes mellem ufaglært arbejdskraft, faglært arbejdskraft (som er personer med en erhvervsfaglig grunduddannelse) samt personer med en videregående uddannelse. Personer med en videregående uddannelse er i figuren opdelt efter personer med en kort, mellemlang eller lang uddannelse.

Figur 6.1 Beskæftigede fordelt på uddannelsesniveau (2016)

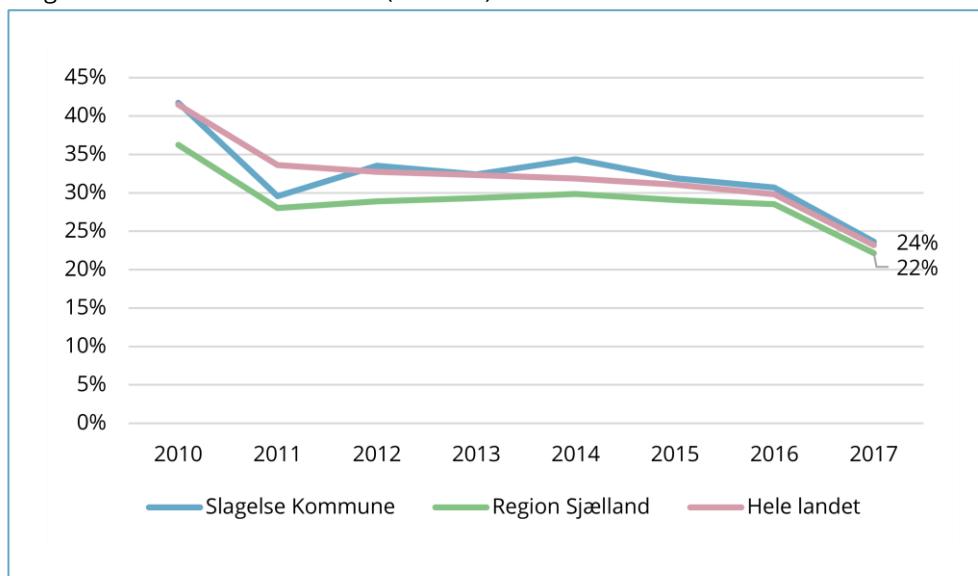
Kilde: Statistikbanken.

Uddannelsessammensætningen blandt de beskæftigede i Slagelse ligner i vid udstrækning uddannelsessammensætningen i hele regionen. 32 pct. af arbejdsstyrken i Slagelse er ufaglært, mens 40 pct. har en erhvervsuddannelse. De resterende 28 pct. har en videregående uddannelse (kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse). Andelen af højtuddannede er lidt under regionsgennemsnittet, men en del under niveauet på landsplan. Til gengæld er andelen med en erhvervsfaglig uddannelse væsentligt over landsgennemsnittet.

En væsentlig forudsætning for at imødekomme erhvervslivets efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft er, at arbejdsstyrken har de rette kompetencer og muligheder for at omstille sig til nye krav og teknologier. Et vigtigt element til opkvalificering er via deltagelse i voksen- og efteruddannelse.

Figur 6.2 viser udviklingen i antal kursister, der deltager i voksen- og efteruddannelse i perioden 2010-17, som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år).

Figur 6.2 Kursister der har deltaget i voksen- og efteruddannelse, som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år)

Kilde: Statistikbanken.

Note: Tallene er opgjort som antal kursister ved voksen- og efteruddannelse.

Figur 6.2 viser, at antallet af kursister som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år) er gået tilbage i Slagelse Kommune. Andelen faldt fra 42 pct. i 2010 til 24 pct. i 2017, svarende til en nedgang på godt 9.300 kursister. Størstedelen af faldet skete i 2010-11, hvilket formentlig skal ses i lyset af, at finanskrisen toppede i 2010, og at der generelt er en tendens til at gøre større brug af efteruddannelse i perioder med lav produktion og efterspørgsel.

Lidt over 12.000 kursister deltog i voksen- og efteruddannelse i 2017, eller hvad der svarer til 24 pct. af befolkningen i den erhvervsaktive alder i kommunen. Denne andel er lidt højere end regions- og landsgennemsnittet.

Niveauet i Slagelse Kommune har fulgt samme tendens som regionen og resten af landet, men dog med en lidt højere andel siden 2012.

7 SOCIOØKONOMISKE FORHOLD OG ERHVERVSINDKOMSTER

I Slagelse Kommune er 48,4 pct. af befolkningen i arbejdsstyrken, hvilket stort set svarer til gennemsnittet for regionen, som er 48,9 pct. Samtidig er andelen af arbejdsløse noget under landsgennemsnittet.

Der har været en pæn fremgang i erhvervsindkomsten i Slagelse Kommune de seneste år. Den gennemsnitlige vækst har været godt 6 pct., hvilket er højere end på regions- og landsplan.

48,4%

af befolkningen i Slagelse Kommune er i arbejdsstyrken. I Region Sjælland er det 48,9 pct.

6%

er den gennemsnitlige erhvervsindkomst øget i perioden 2015-17. På landsplan har fremgangen i samme periode været på 5 pct.

Indbyggernes tilknytning til arbejdsmarkedet og eventuelle beskæftigelse giver indsigt i borgernes generelle færdigheder og levevilkår. Der skelnes mellem personer i arbejdsstyrken, som står til rådighed for arbejdsmarkedet, og personer uden for arbejdsstyrken.

Tabel 7.1 viser befolkningens socioøkonomiske status i Slagelse Kommune i 2016. Personer i arbejdsstyrken kan enten være i beskæftigelse som selvstændig eller lønmodtager. Der skelnes desuden i tabellen mellem personer, der er uden for arbejdsstyrken i den erhvervsaktive alder (16-64 år), og øvrige personer, som er under 16 år eller over 64 år. For at vurdere fordelingen i Slagelse sammenlignes der i tabellen med Region Sjælland og hele landet.

Tabel 7.1 Befolkningens socioøkonomiske status (2016)

	Slagelse Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Personer i arbejdsstyrken:			
Selvstændige	3,0%	3,5%	3,3%
Lønmodtagere	43,6%	43,7%	45,5%
Arbejdsløse	1,8%	1,7%	1,7%
Personer uden for arbejdsstyrken:			
Personer i den erhvervsaktive alder (16-64 år)	18,3%	16,9%	17,1%
Heraf personer under uddannelse i den erhvervsaktive alder (16-64 år)	4,7%	4,1%	5,0%
Øvrige personer uden for arbejdsstyrken (under 16 år eller over 64 år)	33,2%	34,2%	32,4%

Kilde: Statistikbanken.

I Slagelse Kommune var der i 4. kvartal 2016 knap 78.700 indbyggere. Af disse var næsten 38.200 personer i arbejdsstyrken, mens lidt over 40.500 indbyggere stod uden for arbejdsmarkedet. Andelen af personer i arbejdsstyrken var dermed marginalt lavere end i Region Sjælland, og markant lavere end landsgennemsnittet.

Kommunen har en lidt lavere andel selvstændige end regionen, og en tilsvarende andel lønmodtagere. Andelen af arbejdsløse er marginalt højere end lands- og regionsgennemsnittet på 1,7 pct.

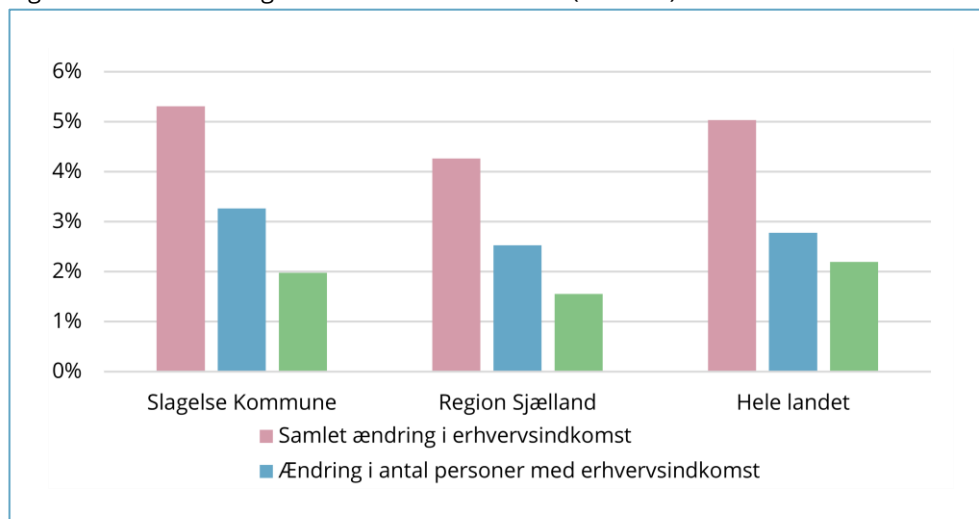
Af kommunens indbyggere i den erhvervsaktive alder (16-64 år), står 18,3 pct. uden for arbejdsstyrken, mens 4,7 pct. af dem er under uddannelse. Dette niveau er lidt højere end regions- og landsgennemsnittet.

Den gennemsnitlige erhvervsindkomst pr. beskæftiget borger i Slagelse Kommune var i 2017 på 292.500 kr., hvilket er lavere end regions- og landsgennemsnittet. I 2017 var den gennemsnitlige erhvervsindkomst på landsplan knap 319.000 kr.

Figur 7.1 viser den gennemsnitlige vækst i erhvervsindkomst i Slagelse Kommune sammenlignet med regionen og hele landet. Væksten er beregnet over perioden 2015-17.

Ændringer i erhvervsindkomst kan skyldes to faktorer. For det første, kan ændringer i erhvervsindkomst skyldes ændringer i antallet af personer med erhvervsindkomst. For det andet, kan ændringer i erhvervsindkomst skyldes ændringer i den gennemsnitlige erhvervsindkomst. Figur 7.1 viser både den samlede, gennemsnitlige vækst i erhvervsindkomst og væksten i de to underliggende forklaringsfaktorer.

Figur 7.1 Gennemsnitlig vækst i erhvervsindkomst (2015-17)

Kilde: Statistikbanken.

Fra 2015 til 2017 steg den samlede erhvervsindkomst i Slagelse Kommune med 5,3 pct. Væksten i erhvervsindkomst skyldes dels en stigning i antallet af personer med erhvervsindkomst (3,3 pct.), og dels en stigning i den gennemsnitlige erhvervsindkomst (2,0 pct.).

Væksten i erhvervsindkomst i Slagelse var højere end væksten i både Region Sjælland og på landsplan, hvor væksten fra 2015 til 2017 var hhv. 4,3 pct. og 5,0 pct.

8 BRUG AF ERHVERVS- FREMME

Virksomhedernes brug af erhvervsfremme viser andelen af virksomheder i kommunen, der har benyttet forskellige typer af regionale og nationale erhvervsfremmetilbud.

I Slagelse Kommune har 4,3 pct. af virksomhederne benyttet regionale eller nationale erhvervsfremmetilbud. Det er en højere andel end på regions- og landsplan.

Den mere udbredte brug af erhvervsfremme kan primært tilskrives en hyppigere deltagelse i regionale strukturfondsprojekter og en lidt hyppigere brug af væstkortlægning i Væksthuset.

4,3%

af virksomhederne i Slagelse Kommune har benyttet regionale eller nationale erhvervsfremmetilbud.

1,8%

af virksomhederne har benyttet væstkortlægning i Væksthuset.

Dette kapitel har fokus på de lokale virksomheders brug af regionale og nationale erhvervsfremmetilbud. Adgangen til erhvervsfremmetilbud er et vigtigt, lokalt rammevilkår, og mange kommuner tilbyder lokal erhvervsservice, der bl.a. kan sikre de lokale virksomheder nem og effektiv indgang til relevante, regionale og nationale erhvervsfremmetilbud.

Der kan være stor lokal variation i virksomhedernes brug af offentligt støttede erhvervsfremmetilbud. Tabel 8.1 viser andelen af virksomheder, der har benyttet forskellige typer af erhvervsfremmetilbud. Tabellen viser, om virksomhederne i Slagelse Kommune udnytter mulighederne i erhvervsfremmesystemet i samme omfang som i regionen og på landsplan.

Tabel 8.1 Antal og andel brugere af regional og national erhvervsfremme (2015-17)

	Antal brugere i Slagelse	Brugere i pct. af virksomhedsbestanden		
		Slagelse Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Vækstkortlægning i Væksthuset	59	1,8%	1,7%	1,8%
Eksportrådet	33	1,0%	0,6%	1,2%
Nationale innovationsfremmeordninger	7	0,2%	0,3%	0,6%
Strukturfondsprogrammer	89	2,7%	1,8%	1,5%
Mindst en af ovenstående	144	4,3%	3,4%	4,1%

Kilde: Brugen af regional og national erhvervsfremme er baseret på brugeroplysninger fra Væksthusstatistikken, InnovationDanmark databasen, statistik over deltagelse i strukturfondsprojekter og Eksportrådets kundedatabase for perioden 2015-17.

Note: Nationale innovationsfremmeordninger omfatter Grand Solutions, Industrial Researcher og InnoBooster. Kommunens virksomheder omfatter private virksomheder med en årlig omsætning, der svarer til mindst et årsværk. Det skal understreges, at langt fra alle virksomheder er i målgruppen for de pågældende aktiviteter. Men tabellen giver et billede af, hvor meget erhvervslivet i kommunen samlet gør brug af aktiviteterne sammenlignet med resten af landet. Bemærk at Vækstfonden er ikke omfattet af tabellen.

I perioden 2015-17 brugte 144 af Slagelses virksomheder mindst ét erhvervsfremmetilbud. Det svarer til, at 4,3 pct. af de private virksomheder benyttede mindst ét tilbud i løbet af den treårige periode. Andelen af brugere er i Slagelse Kommune højere end i Region Sjælland og på landsplan.

Den høje andel kan tilskrives, at relativt mange af kommunens virksomheder har deltaget i strukturfondsprogrammer. Det har i alt 2,7 pct. af virksomhederne, mens den tilsvarende andel var hhv. 1,8 pct. i Region Sjælland og 1,5 pct. på landsplan.

Slagelse Kommune ligger på niveau med regionen og hele landet i relation til andelen af virksomheder, der har benyttet øvrige erhvervsfremmetilbud i Væksthuset, Eksportrådet og nationale innovationsordninger, som omfatter Innovations Fondens programmer (Grand Solutions, Industrial Researcher og InnoBooster).

9 HVEM TRÆKKER VÆKSTEN?

De større virksomheder med mere end 10 fuldtidsårsværk tegner sig for en stigende andel af beskæftigelsen i Slagelse Kommune.

Jobvæksten i Slagelse Kommune er både trukket af virksomheder inden for lokalt og internationalt konkurrerende erhverv.

Iværksættere og yngre virksomheder etableret i perioden 2010-15 tegner sig i 2017 for mere end 1.200 fuldtidsårsværk.

Vækstlaget, der består af knap 50 virksomheder med høj eller moderat vækst, tegner sig for mere end halvdelen af jobvæksten inden for internationalt konkurrerende erhverv.

Yngre virksomheder etableret mellem 2010-15 tegner sig for

1.200 fuldtidsårsværk.

30 højevækstvirksomheder tegner sig for **33%** af jobvæksten inden for internationalt konkurrerende erhverv.

Hvilke typer af erhverv og virksomheder, der trækker væksten, kan bidrage til at skabe en dybere forståelse af kommunens samlede erhvervspræstationer, og have betydning for prioriteringerne i den lokale erhvervs politik.

Dette særkapitel bidrager bl.a. til at belyse, om væksten primært er drevet af lokalt konkurrerende erhverv som detailhandel eller internationalt konkurrerende erhverv som fx fremstillingsvirksomhed. Tilsvarende bidrager særtemaet til at afdække den rolle som fx iværksættere og yngre virksomheder spiller for væksten i Slagelse Kommune sammenlignet med regionen og hele landet.

Tabel 9.1 viser udviklingen i antal fuldtidsjob for forskellige virksomhedsstørrelser for årene 2012, 2015 samt 2017. Desuden viser tabellen den absolutte vækst i antal fuldtidsjob for perioden 2012-17.

Tabel 9.1 Antal fuldtidsjob, fordelt på virksomhedsstørrelser

	2012	2015	2017	Vækst i antal fuldtidsjob 2012-17
0,5-1 årsværk	1.842	1.824	1.786	-56
2-9 årsværk	4.974	4.646	4.779	-195
10-19 årsværk	2.234	2.502	2.494	260
20-49 årsværk	2.374	2.248	2.741	367
+50 årsværk	2.767	3.052	3.130	363
Uden fysisk arbejdssted	532	545	507	-25
I alt	14.723	14.816	15.436	713

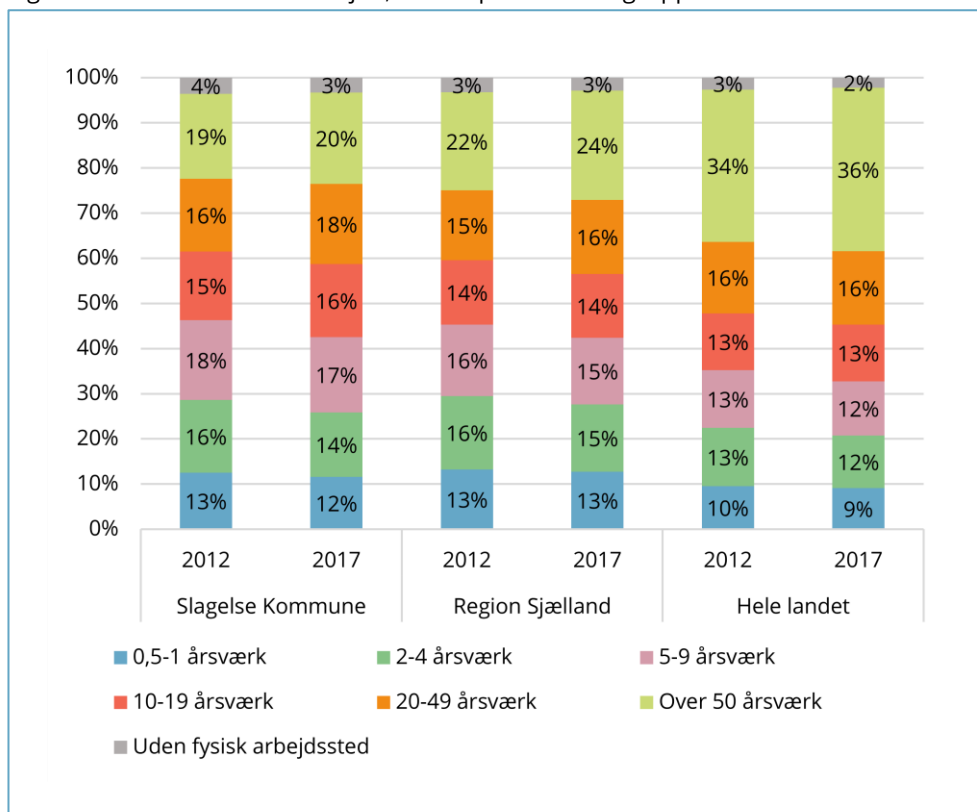
Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Det samlede antal fuldtidsjob i Slagelse Kommune er steget med over 700 årsværk fra 2012 til 2017. Næsten en tredjedel af alle fuldtidsårsværk i Slagelse er beskæftiget i mindre virksomheder med 2-9 fuldtidsansatte personer. Det er imidlertid også denne virksomhedsgruppe som har oplevet det største fald i antallet af fuldtidsjob i perioden 2012-17.

De større virksomheder med over 20 fuldtidsansatte oplevede imidlertid den største vækst fra 2012 til 2017. I perioden 2012-17 steg antallet af fuldtidsjob i virksomheder med 20+ ansatte med i alt 730.

Figur 9.1 viser vækst i andel fuldtidsjob, fordelt på størrelsesgrupper for hhv. Slagelse Kommune, regionen og hele landet.

Figur 9.1 Vækst i andel fuldtidsjob, fordelt på størrelsesgrupper

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

I 2017 var 43 pct. af alle fuldtidsjob beskæftiget i mindre virksomheder med under 10 fuldtidsansatte personer. Den største andel (17 pct.) var beskæftiget i virksomheder med 5-9 fuldtidsansatte personer.

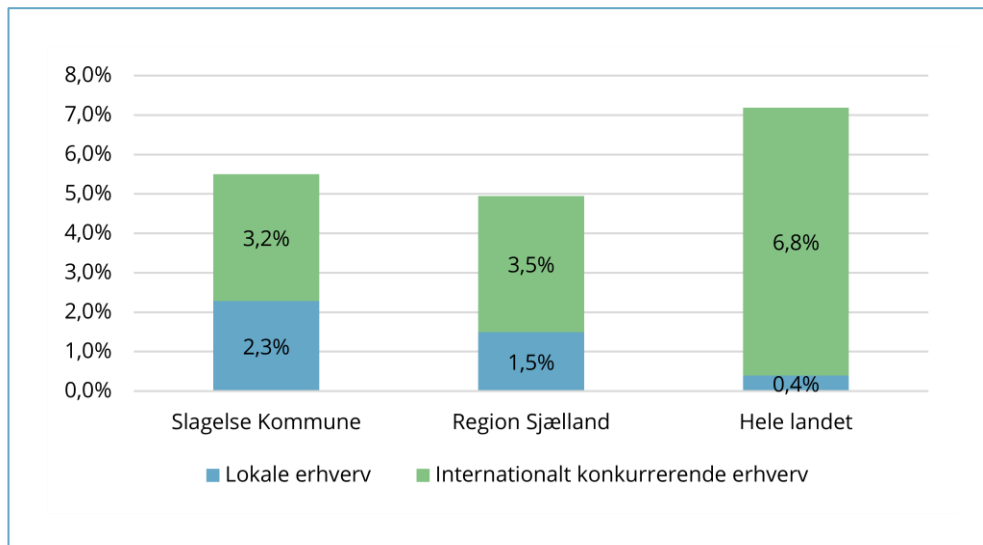
Generelt har der været en fremgang i antallet af årsværk beskæftiget i virksomheder med 10 fuldtidsansatte eller mere. I 2017 beskæftigede virksomhederne 54 pct. alle årsværk i Slagelse, mod 50 pct. i 2012. Samme tendens gør sig gældende for regionen som helhed og på landsplan.

I tråd med udviklingen for Region Sjælland og hele landet, har virksomhederne med over 50 fuldtidsansatte stået for det største bidrag til væksten i antallet af fuldtidsbeskæftigede personer. I Slagelse Kommune er andelen steget fra 19 pct. i 2012 til 20 pct. i 2017.

Figur 9.2 viser vækst i fuldtidsjob for perioden 2012-17, fordelt på lokale og internationalt konkurrerende erhverv. Væksten i fuldtidsjob i Slagelse Kommune er sammenholdt med Region Sjælland og hele landet.

Internationalt konkurrerende erhverv består af brancher med stor direkte eller indirekte eksport samt af virksomheder inden for lokalt orienterede erhverv, som har erfaring med eksport.⁵

Figur 9.2 Vækst i fuldtidsjob fordelt på lokale og internationalt konkurrerende erhverv (2012-17)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Der har været en relativt større vækst i antallet af fuldtidsjob i Slagelse Kommune sammenlignet med Region Sjælland, men en lidt lavere vækst end på landsplan. Fra 2012 til 2017 steg antallet af fuldtidsjob med 5,5 pct. i Slagelse Kommune.

På landsplan er væksten i antallet af fuldtidsbeskæftigede personer primært drevet af virksomheder tilhørende internationalt konkurrerende erhverv. Fra 2012 til 2017 tegnede internationalt konkurrerende erhverv sig for 6,8 pct. af væksten, mens de lokalt orienterede erhverv bidrog med en vækst svarende til 0,4 pct.

I Slagelse Kommune er væksten i fuldtidsjob både drevet af virksomheder i lokalt konkurrerende erhverv som fx detailhandel samt virksomheder inden for internationalt konkurrerende erhverv som fx fremstillingsvirksomhed.

⁵ Se metodekapitel i IRIS Group (2015) "Det Midtjyske Vækstlag", for en uddybning af afgrænsningen af internationalt orienterede erhverv.

Tabel 9.2 viser de største virksomheder i Slagelse Kommune, deres branchetilhørsforhold, antal ansatte samt antal fuldtidsjob. Grundet diskretionshensyn er antal fuldtidsjob og antal ansatte angivet som intervaller.

Tabel 9.2 De største virksomheder (2017)

Virksomhed	Branche	Antal fuldtidsårsværk	Antal ansatte
Harboes Bryggeri A/S	Industri	200-499	200-499
Arla Foods Amba	Industri	200-499	200-499
Nilpeter A/S	Industri	200-499	200-499
Orkla Foods Danmark A/S, Bähncke	Industri	100-199	100-199
Danapak Flexibles A/S	Industri	100-199	100-199
Arriva Danmark A/S	Transport og godshåndtering	50-99	100-199
Norisol A/S	Bygge- og anlægsvirksomhed	50-99	100-199
Kødgrossisten A/S	Engroshandel	50-99	100-199
Belfor Danmark A/S	Operationel service	50-99	100-199
Westrup A/S	Industri	50-99	100-199
Catering Danmark ApS	Levnedsmiddelindustri	50-99	100-199

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

De største virksomheder i Slagelse Kommune er Harboe Bryggeri, Arla Foods (Slagelse Mejeri) og Nilpeter A/S, der alle tre er industrivirksomheder i kategorien 200-499 ansatte. Også de efterfølgende pladser i top fem besættes af industrivirksomheder. Det er virksomheder som Orkla Foods Danmark og Danapak Flexibles, der begge har mellem 100-200 ansatte.

Det svarer til, at de fem største virksomheder i Slagelse tilsammen beskæftiger 5-12 pct. af alle fuldtidsansatte personer i kommunen.

Tabel 9.3 viser udviklingen i antal fuldtidsjob skabt af iværksættervirksomheder etableret i hhv. 2010-11, 2012-13 samt 2014-15.

Tabel 9.3 Udvikling i antal fuldtidsjob skabt af iværksættervirksomheder

	Iværksættervirksomheder etableret i 2010-11	Iværksættervirksomheder etableret i 2012-13	Iværksættervirksomheder etableret i 2014-15
2011	299		
2013	423	305	
2015	443	293	314
2017	388	332	481

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Tabellen viser, at iværksættervirksomhederne spiller en vigtig rolle for jobskabelsen i Slagelse Kommune. Virksomheder der blev etableret i årene 2010-11 tegnede sig i 2017 for en samlet beskæftigelse svarende til 388 fuldtidsårsværk. Tilsvarende tegnede virksomheder etableret i 2012-13 sig for 332 fuldtidsårsværk.

Samlet tegnede yngre virksomheder etableret i perioden 2010-15 sig for en samlet beskæftigelse i 2017 svarende til i alt 1.201 fuldtidsårsværk.

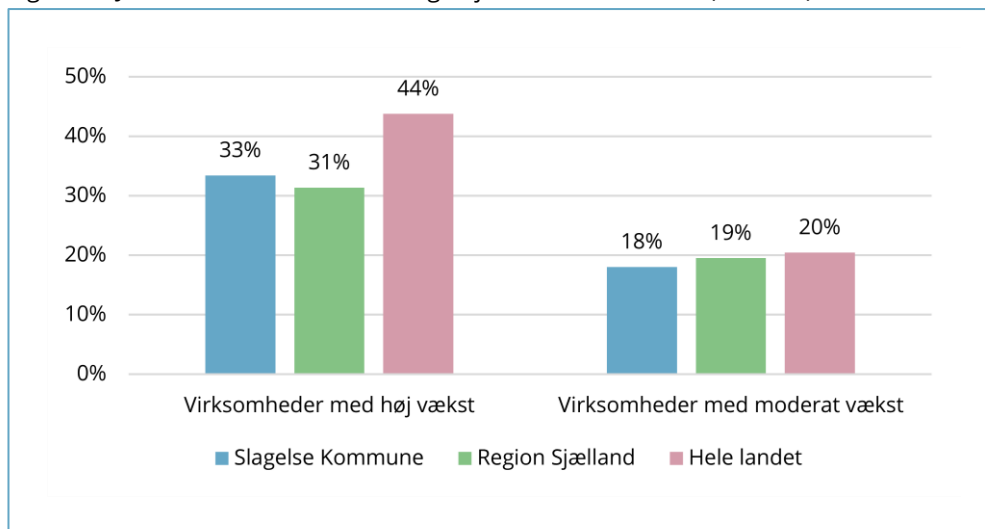
Figur 9.3 undersøger vækst og højvækstvirksomhedernes betydning for den lokale jobskabelse i Slagelse Kommune. Figuren viser andelen af fuldtidsjob i 2017, som er blevet skabt af vækstvirksomheder inden for internationalt konkurrerende erhverv i løbet af de seneste tre år (2014-17). Der skelnes mellem vækstvirksomheder med høj vækst og virksomheder med moderat vækst. Den lokale jobskabelse i Slagelse Kommune sammenlignes med jobskabelsen i regionen og hele landet.

I 2017 var der 30 virksomheder inden for internationalt konkurrerende erhverv med høj vækst i Slagelse Kommune. I løbet af de seneste tre år (2014-17) skabte virksomhederne med høj vækst hvad der svarer til 304 fuldtidsårsværk. Det svarer til, at de 30 højvækstvirksomheder tegner sig for 33 pct. af den samlede jobvækst inden for internationalt konkurrerende erhverv i Slagelse Kommune.

I perioden 2014-17 tegnede virksomheder med moderat vækst sig for knap 20 pct. af den samlede jobskabelse inden for internationalt konkurrerende erhverv.

Vækstvirksomhedernes bidrag til jobvæksten svarer nogenlunde til gennemsnittet for region Sjælland.

Figur 9.3 Jobskabelse blandt vækst- og højvækstvirksomheder (2014-17)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Vækstvirksomheder defineres som virksomheder der har haft en absolut vækst på 3 mio. kr. eller derover de seneste 3 år. Vækstvirksomheder kategoriseres som højvækstvirksomhed hvis den har (1) 5-9 årsværk i analyseåret og en årlig vækst på 30 pct. eller derover de seneste 3 år, eller (2) over 10 årsværk i analyseåret og en årlig vækst på 20 pct. eller derover de seneste 3 år. For vækstvirksomheder med moderat vækst kræves det for et tilsvarende antal årsværk at virksomheden har haft en årlig vækst på hhv. 10-30 pct. og 10-20 pct. de seneste 3 år.

Bilag

Erhvervsspecialisering og udvikling i beskæftigelsen (2010-17)

Branche	Specialiseringsgrad 2017	Ændring i specialiseringsgrad 2010-17	Antal årsværk 2017
Levnedsmiddelindustri	1,75	-0,36	747
Private velfærdsinstitutioner	1,63	0,34	523
Metalindustri	1,59	0,15	551
Detailhandel	1,43	0,09	2.471
Sundhedsvæsen	1,30	0,15	472
Operationel service	1,29	0,26	1.389
Bygge & anlæg	1,24	-0,03	1.794
Hoteller og restauranter	1,21	0,08	813
Landbrug, skovbrug og fiskeri	1,19	-0,23	676
Maskin- og transportmiddelindustri	1,16	-0,06	640
Undervisning	1,13	-0,02	394
Ejendomshandel og udlejning	1,12	-0,09	451
Andre serviceydelser mv.	1,07	0,01	464
Transport	1,04	0,05	874
Råstof, energi og forsyning mv.	0,91	0,35	137
Engroshandel	0,80	-0,02	1.113
Møbel og anden industri mv.	0,68	-0,20	182
Rådgivning, forskning og udvikling	0,58	-0,05	585
Reklame og øvrig erhvervsservice	0,57	0,16	160
Kultur og fritid	0,49	-0,23	121
Tekstil, træ og papirindustri mv.	0,47	-0,07	99
Finansiering og forsikring	0,43	-0,13	296
Tele, IT og information	0,30	0,00	194
Farma og kemisk industri, mv.	0,29	-0,12	166
Elektronikindustri	0,29	0,15	65
Forlag, tv og radio	0,28	-0,05	61
Uoplyst aktivitet	0,00	-1,77	0

IRIS GROUP

JORCKS PASSAGE 1B, 4. SAL | DK-1162 KØBENHAVN K
IRISGROUP@IRISGROUP.DK | WWW.IRISGROUP.DK